

**BELEIDSPLAN WMO
GEMEENTE KAPELLE
2008-2011**

Inhoudsopgave Concept Beleidsplan Wmo gemeente Kapelle 2008-2011

1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Doel	5
1.3 Gemeentelijke verantwoordelijkheden	6
2. Bestuursvisie en uitgangspunten	8
2.1 Bestuursvisie	8
2.2 Uitgangspunten	8
2.3 Kapelse situatie	10
2.4 Randvoorwaarden	11
3. De prestatievelden	12
3.0 Inleiding	12
3.1 <i>Prestatieveld 1</i>	13
3.1.1 Uitgangssituatie	13
3.1.1.1 De kwaliteit van de openbare ruimte	13
3.1.1.2 Het voorzieningenniveau	13
3.1.1.3 Sociale participatie	14
3.1.2 Relaties met andere prestatievelden	16
3.1.3 Doelen	16
3.1.4 Wat kost het ons nu	18
3.1.5 Wat gaat het ons kosten	19
3.2 <i>Prestatieveld 2</i>	20
3.2.1 Uitgangssituatie	20
3.2.2 Knelpunten	22
3.2.3 Relaties met andere prestatievelden	22
3.2.4 Doelen	22
3.2.5 Financiën	22
3.3 <i>Prestatieveld 3</i>	23
3.3.1 Uitgangssituatie	23
3.3.2 Knelpunten	24
3.3.3 Relaties met andere prestatievelden	24
3.3.4 Doelen	25
3.3.5 Wat kost het ons nu	27
3.3.6 Wat gaat het ons kosten	27
3.4 <i>Prestatieveld 4</i>	28
3.4.1 Uitgangssituatie	28
3.4.2 Knelpunten	29
3.4.3 Relaties met andere prestatievelden	30
3.4.4 Doelen	30
3.4.5 Wat kost het ons nu	31
3.4.6 Wat gaat het ons kosten	31
3.5 <i>Prestatieveld 5</i>	32
3.5.1 Uitgangssituatie	32
3.5.2 Knelpunten	33
3.5.3 Relaties met andere prestatievelden	33
3.5.4 Doelen	33
3.5.5 Wat kost het ons nu	34
3.5.6 Wat gaat het ons kosten	34

3.6 Prestatieveld 6	35
3.6.1 Uitgangssituatie	35
3.6.2 Knelpunten	35
3.6.3 Relaties met andere prestatievelden	36
3.6.4 Doelen	36
3.6.5 Wat kost het ons nu	37
3.6.5 Wat gaat het ons kosten	37
3.7 Prestatievelden 7, 8 en 9	38
3.7.1 Uitgangssituatie	38
3.7.2 Knelpunten	39
3.7.3 Relaties met andere prestatievelden	39
3.7.4 Doelen	39
3.7.5 Wat kost het ons nu	40
3.7.6 Wat gaat het ons kosten	40
4. Uitvoeringsplan	41
4.1 Acties en indicatoren per prestatieveld	41
4.2 Monitoring	44
5. Financiën	45
5.1 Financiële bronnen van de Wmo	45
5.2 Overzicht subsidieregelingen die overgaan naar de Wmo	45
5.3 Verwachte kosten per prestatieveld	46
Bijlage 1: Inventarisatie bestaand beleid	51
Bijlage 2: Uitgangspunten Startnotitie	53
Bijlage 3: Acties per prestatieveld	55

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 1 januari 2006 is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in het Staatsblad gepubliceerd. In de Wmo worden verschillende wetten samengevoegd: de Wet voorziening gehandicapten (Wvg), de Welzijnswet, een deel van de Algemene wet bijzondere ziektekosten (Awbz), namelijk huishoudelijke hulp, en een deel van Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv), namelijk openbare geestelijke gezondheidszorg. De rijksoverheid verwacht dat een integrale benadering van deze beleidsterreinen en de uitvoering ervan door de gemeente positief zal uitpakken voor de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie van de burgers.

De Wmo verplicht de gemeenteraad minimaal eens per vier jaar een beleidsplan Wmo vast te stellen. In dit plan dienen per prestatieveld van de Wmo de doelen, de gewenste resultaten en de wijze waarop deze bereikt gaan worden te zijn beschreven. Het bieden van maatschappelijke ondersteuning is uiteraard geen nieuwe taak voor de gemeente. Veel van wat er in het beleidsplan is opgenomen is dus niet nieuw maar betreft bestaand beleid dat nu op Wmo-terrein valt. Wat wel nieuw is, is dat de Wmo deze beleidsterreinen bundelt zodat kan worden toegewerkt naar integraal beleid op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Het beleidsplan dient als middel de verschillende beleidsterreinen verder te integreren.

Het beleidsplan Wmo gemeente Kapelle 2008-2011 bouwt voort op zaken die reeds eerder door de raad zijn aangegeven. In 2006 verscheen de Startnotitie Wmo gemeente Kapelle, waarin de algemene uitgangspunten ten aanzien van de Wmo voor de gemeente Kapelle werden vastgelegd. Het standpunt van de raad was prioriteit te geven aan de nieuwe verplichtingen die de Wmo met zich meebrengt en in 2007 te starten met een inventarisatie van de beleidsonderwerpen ten aanzien waarvan herijking van beleid noodzakelijk en wenselijk is. In 2006 zijn de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Gemeente Kapelle 2007 en Beleidsregels Wet maatschappelijke ondersteuning 2007 vastgesteld, is de huishoudelijke hulp aanbesteed, is er beleid ontwikkeld omtrent indicatiestelling en eigen bijdrage en is er een Wmo-platform in oprichting samengesteld. Hiermee heeft de gemeente Kapelle uitvoering gegeven aan de nieuwe verplichtingen volgens de Wmo. In het Beleidsplan Wmo gemeente Kapelle 2008-2011 komen de nieuwe en bestaande beleidsterreinen aan de orde. Deze worden geïnventariseerd, mogelijke knelpunten worden in beeld gebracht en doelen en acties voor de komende jaren worden bepaald.

1.2 Doel

Het doel van de Wmo is kort samengevat "meedoen". Meedoen in de maatschappij ongeacht leeftijd of beperkingen. De Wmo is een participatiewet. Daarmee is deze wet wezenlijk anders dan de Wvg of Awbz, die beide voorzieningenwetten zijn. Bij een voorzieningenwet ligt vast op welke voorziening een burger recht heeft als gevolg van een bepaalde beperking of ziekte. Een participatiewet werkt heel anders. De hoogte van de individuele voorziening is niet alleen afhankelijk van de functiebeperking of de ziekte, maar ook van de eigen inzet en de mogelijke steun binnen sociale netwerken. Dit vraagt een andere manier van denken en een andere verhouding tussen gemeente en burger.

Zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie versterken de eigenwaarde van mensen. Participeren betekent deelnemen; deelnemen aan de maatschappij maar ook aan het beleidsproces van de gemeente. De Wmo-raad, maar ook de andere adviesraden van de gemeente

Kapelle, zijn betrokken bij de ontwikkeling van het beleid omtrent de Wmo. Participeren betekent ook verantwoordelijkheid voor elkaar; burgers en gemeente zijn samen verantwoordelijk voor de totstandkoming van een civil society waarin iedereen kan meedoen. Het coalitieakkoord van het kabinet verwoordt het als volgt: "De kracht en kwaliteit van de samenleving worden bepaald door onderlinge betrokkenheid. Betrokkenheid begint met meedoen. In een betaalde baan, in het vrijwilligerswerk, in de zorg voor anderen. Sociaal is het niet aanvaardbaar dat mensen buiten de samenleving staan, economisch is het niet verantwoord."

De Wmo gaat uit van drie belangrijke vooronderstellingen:

1 *de eigen verantwoordelijkheid van de burger staat centraal*: de burger is primair zelf verantwoordelijk voor de inrichting van zijn leven; de gemeente neemt door algemene maatregelen belemmeringen weg;

2 *burgers ondersteunen elkaar via allerlei sociale verbanden*: de burger heeft ook een verantwoordelijkheid om – naar vermogen – beschikbaar te zijn voor mensen in de omgeving; de gemeente stimuleert dit en faciliteert dit zonedig.

3 *de gemeente als vangnet*: de gemeente biedt een vangnet via individuele voorzieningen als burgers zichzelf echt niet kunnen redden, ondanks eigen inzet en sociale steun.

1.3 Gemeentelijke verantwoordelijkheden

De rijksoverheid heeft de uitvoering van de Wmo bij de gemeenten gelegd, omdat deze bestuurslaag het dichtst bij de burger staat en daarom een integrale aanpak van wonen, zorg en welzijn het effectiefst kan regisseren en het beste kan zorgen voor maatwerk dat rekening houdt met de lokale situatie.

Dat blijkt bijvoorbeeld bij de invulling van de compensatieplicht. Gemeenten hebben de plicht om beperkingen in zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie van burgers te compenseren. Dit gebeurt door voorzieningen te treffen die de burger in staat stellen een huishouden te voeren, zich te verplaatsen in en om de woning, zich lokaal te verplaatsen en medemensen te ontmoeten. Wat een individu nodig heeft om zelfredzaam te zijn en te participeren, is afhankelijk van onder meer persoonskenmerken, draagkracht, sociale omgeving en algemene voorzieningen. Hiermee is het compensatiebeginsel flexibeler in te vullen dan de zorgplicht. De gemeente bepaalt welke cliënten, op basis van welke criteria, in aanmerking komen voor welke voorzieningen.

De Wmo is dus een wet die vooral lokaal ingevuld dient te worden. Daarvoor dient het Beleidsplan Wmo gemeente Kapelle 2008-2011. Welk beleid er voor de verschillende prestatievelden is of moet worden ontwikkeld, is afhankelijk van de inwoners en de aanwezige voorzieningen in een gemeente. Het is daarom van belang per prestatieveld eerst een goed beeld te krijgen van de Ausgangssituatie en de te verwachten ontwikkelingen in de gemeente. Dat gebeurt in hoofdstuk 3 van dit beleidsplan. Bij de nadere uitwerking van het Wmo-beleid zullen keuzes gemaakt moeten worden. Het is belangrijk dat die gebaseerd zijn op een heldere bestuursvisie en transparante Ausgangspunten. Die worden geformuleerd in hoofdstuk 2. Het beleidsplan sluit af met een uitvoeringsplan en een financieel overzicht.

Enkele kernbegrippen

Participatiewet: heeft enerzijds tot doel iedereen in staat te stellen deel te nemen aan de samenleving, en anderzijds alle partijen in de gemeente te betrekken bij de totstandkoming van het Wmo-beleid; de toekenning van voorzieningen is mede afhankelijk van persoonlijke inzet en mogelijke sociale steun.

Voorzieningenwet: omschrijft het recht op voorzieningen op grond van ziekte of functiebeperking.

Zorgplicht: stelt de gemeente verplicht de voorzieningen te verschaffen waarmee gehandicapten een zo normaal mogelijk leven kunnen leiden.

Compensatiebeginsel: stelt de gemeente verplicht om beperkingen te compenseren die iemand ervaart bij het voeren van een huishouden, bij het ontmoeten of bezoeken van mensen of in het vervoer.

Civil society: de vrijwillige samenwerkende gemeenschap van burgers.

Hoofdstuk 2 Bestuursvisie en uitgangspunten

2.1 Bestuursvisie

Het is belangrijk beslissingen in het kader van de uitwerking van de Wmo te baseren op een heldere bestuursvisie. In deze bestuursvisie geeft de raad aan welke maatschappelijke effecten ze op het brede terrein van de Wmo wil bereiken. Deze bestuursvisie moet nauw aansluiten bij de kernbedoelingen van de wet en richtinggevend zijn voor de nadere uitwerking van de 9 prestatievelden. De formulering sluit aan bij de bestuursvisie op het terrein van Werk en inkomen, zoals die door de raad is vastgelegd in de notitie over de Wet werk en bijstand. De bestuursvisie voor de Wmo luidt als volgt:

In Kapelle willen we een samenleving waarin mensen zichzelf kunnen zijn, zich betrokken tonen bij anderen en iedereen op een passende wijze kan participeren. De burgers in de gemeente zijn verantwoordelijk voor het herstellen of bevorderen van zelfredzaamheid en participatie in de samenleving van zichzelf en hun medeburgers. Naast betaalde arbeid is er waardering voor opvoeding, mantelzorg en vrijwilligerswerk in verband met hun onmisbare bijdrage voor het goed functioneren van de samenleving.

De gemeente zal beperkingen in zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie afhankelijk van persoonskenmerken, draagkracht, sociale omgeving en algemene voorzieningen compenseren door het treffen van voorzieningen die de burger in staat stellen een huishouden te voeren, zich te verplaatsen in en om de woning en binnen de eigen woonplaats en om medemensen te ontmoeten. De gemeente biedt ouders en jongeren de mogelijkheid voor gerichte ondersteuning bij moeilijkheden in het opvoeden en opgroeien en creëert in samenwerking met Kapelse bedrijven, verenigingen, instellingen en kerken goede randvoorwaarden voor mantelzorg en vrijwilligerswerk. De gemeente zal bij de realisering van dit alles burgers en cliënten nauw betrekken, informeren en indien nodig adviseren.

2.2 Uitgangspunten

In september 2005 is de Discussienotitie over de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning voor het eerst besproken tijdens een werkvergadering van de gemeenteraad van Kapelle. Er bleek toen nog veel informatie nodig te zijn om standpunten ten aanzien van het gewenste beleid in te kunnen nemen. Er zijn twee vervolgvergaderingen geweest in januari en februari 2006. De antwoorden van de raad op de vragen uit de discussienotitie zijn samengevat in een notitie die tijdens de werkvergadering van 12 juni 2006 is besproken. Aan de hand hiervan is de Startnotitie Wmo gemeente Kapelle geschreven en vastgesteld op 19 september 2006. Veel van de door de gemeenteraad van Kapelle ingenomen standpunten betreffende de Wmo hebben gediend als uitgangspunten bij de totstandkoming van de Verordening maatschappelijke ondersteuning, het Besluit maatschappelijke ondersteuning en Beleidsregels Wet maatschappelijke ondersteuning 2007.

Hieronder staan de punten genoemd die gelden voor het hele terrein van de Wmo. Sommige uitgangspunten uit de startnotitie zijn samengevoegd, andere zijn niet meer verwerkt omdat ze door de tijd zijn achterhaald. Zie bijlage 2 voor de in de startnotitie genoemde punten.

1 De eigen verantwoordelijkheid van de burger staat centraal

De Wmo maakt de burgers verantwoordelijk voor hun zelfredzaamheid, voor de participatie van anderen en voor de eigen leefomgeving. Ouderen en mensen met een functiebeperking moeten zo lang mogelijk zelfstandig en in de eigen woonomgeving blijven functioneren. De burgers mogen daarbij ook op hun verantwoordelijkheid worden aangesproken. In de praktijk zal er een balans gevonden moeten worden tussen de eigen verantwoordelijkheid van de burgers en die van hun omgeving en de verantwoordelijkheid van de gemeente. Zeker als

het gaat om mensen in kwetsbare situaties zijn er veel spelers in het veld (familie, burens, vrienden, vrijwilligers, professionele hulp- en dienstverleners) en zal de gemeente regisserend, stimulerend, faciliterend, voorlichtend of handelend moeten optreden.

2 Investeren in de ondersteuningsstructuur voor mantelzorg en vrijwilligerswerk

De Wmo doet voor het creëren van een 'civil society' een dringend appèl op burgers om zich op allerlei wijzen in te zetten voor hun medeburgers. Dat geldt voor nagenoeg elk prestatieveld. Op mantelzorgers ligt een grote druk en maatschappelijke verbanden als verenigingen, stichtingen, instellingen, kerken en ook bedrijven zijn voor een groter of kleiner deel afhankelijk van de inzet van vrijwilligers. Een goede ondersteuningsstructuur van mantelzorg en vrijwilligerswerk is daarom noodzakelijk.

3 Leveren van maatwerk

De uitvoering van de Wmo is juist aan de gemeenten opgedragen om maatwerk te kunnen realiseren. Bij de compensatieplicht bijvoorbeeld moet de gemeente rekening houden met persoonskenmerken, draagkracht, sociale omgeving en beschikbare algemene voorzieningen. Dat geldt ook de maatschappelijke participatie van burgers die zich in een sociaal isolement bevinden of daarin dreigen terecht te komen. Voor de bevordering van de leefbaarheid moet worden ingespeeld op lokale situaties.

4 Zorgen voor goede voorlichting en dienstverlening

De burgers mogen daarom van de gemeente verwachten dat die zorgdraagt voor kwalitatief goede voorlichting en doorverwijzing, duidelijke communicatieregels en een vlotte afwerking van de (zorg)vraag. De integrale benadering van de Wmo moet worden aangegrepen voor deregulering. Op het terrein van de Wmo zijn diverse professionele organisaties actief (zorg, welzijn, vervoer). De gemeente moet de mogelijkheid benutten – zeker als er sprake is van een subsidie- of aanbestedingsrelatie – om eisen te stellen aan de kwaliteit van de dienstverlening, de afstemming en samenwerking tussen deze dienstverleners.

5 Keuzevrijheid voor de burger

Met name als het gaat om de uitwerking van de compensatieplicht krijgt de burger op basis van een indicatiestelling keuzevrijheid waar het gaat om individuele voorzieningen. Bij de aanbesteding van de zorg is het belangrijk dat er een keuzemogelijkheid is voor zorgaanbod dat aansluit bij de eigen identiteit van de burgers.

6 Eigen bijdrage(n) naar draagkracht

Het instandhouden van het voorzieningenniveau maakt het noodzakelijk bij een groot aantal Wmo-onderdelen een eigen bijdrage te hanteren. Met eigenbijdrageregelingen dient terughoudend te worden omgegaan, omdat de doelgroep van de voorzieningen veelal mensen zal betreffen die toch al met extra kosten te maken hebben. Bij het vaststellen van de eigen bijdrage(n) moet rekening gehouden worden met de draagkracht van de burger en eventuele cumulatieve effecten.

7 Uitvoering Wmo in principe binnen rijksbudgetten

Het rijk stelt gelden beschikbaar voor de uitvoering van de Wmo. In principe moeten deze budgetten voldoende zijn. Dit uitgangspunt kan worden heroverwogen als er meer duidelijkheid is over de exacte uitvoeringskosten van de Wmo. Om de uitvoeringskosten te drukken, kiest de gemeente daar waar mogelijk voor private uitvoering van te verstrekken voorzieningen en voor concurrentie en marktwerking. De raad is eventueel bereid gemeentelijk geld voor de Wmo uit te trekken als dit nodig is voor een sociale uitvoering van de wet.

8 Samenhang en samenwerking

In de Wmo zijn enkele beleidsterreinen die eerst los van elkaar stonden, samengevoegd omdat men verwacht dat een integrale benadering positief zal uitpakken voor de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie van de burgers. Dat vereist een goede invulling van de regierol van de gemeente. Er zal goed moeten worden samengewerkt en gecommuniceerd met de burgers, allerlei maatschappelijke instellingen en professionele organisaties. Ook intern moet de gemeente de zaak goed op orde hebben. Wmo-onderdelen hebben raak-

vlakken met ruimtelijke ordening, sociale zaken, onderwijs, volksgezondheid, cultuur en sport. Wmo-beleid is daarom per definitie 'inclusief beleid'. De gemeentelijke organisatie kan bij de uitvoering van Wmo-taken gebruik maken van regionale samenwerking. Daarbij geldt als adagium: lokaal wat lokaal kan en samenwerken indien er sprake is van aantoonbare meerwaarde.

2.3 De Kapelse situatie

Het is van belang om een beeld te krijgen van de doelgroepen van de Wmo in Kapelle. Door middel van een Zeeuwse Wmo-monitor verzamelt Scoop gegevens over de hele breedte van de Wmo. Deze zijn echter pas beschikbaar als de beleidsplannen van de Zeeuwse gemeenten reeds vastgesteld zijn. In een volgend beleidsplan kunnen deze gegevens veel informatie geven over de situatie per gemeente en de knelpunten waarvoor oplossingen dienen te worden gezocht.

Omdat ouderen een belangrijke doelgroep van de Wmo vormen, is het belangrijk inzicht te hebben in onder meer de leeftijdsopbouw van de Kapelse bevolking. In de Startnotitie zijn reeds de belangrijkste kengetallen over de gemeente Kapelle opgenomen. In een aantal tabellen zijn de bevolkingsprognose, nieuwe doelgroepen, het gebruik van huishoudelijke verzorging en het aantal toekenningen en budget Wvg weergegeven. Voor de volledigheid wordt de bevolkingsprognose hieronder weergegeven in tabel 1 (bron: CBS).

Tabel 1 - de bevolkingsprognose

leeftijd/jaar	2004	2030
0-4	782	878
5-9	814	914
10-14	842	910
15-19	749	833
20-24	528	670
25-29	592	772
30-34	836	843
35-39	869	885
40-44	931	861
45-49	895	817
50-54	828	792
55-59	752	910
60-64	549	943
65-69	438	885
70-74	398	795
75-79	312	627
80-84	308	462
85-89	122	224
90-94	54	85
95+	12	28
Totaal	11611	14134

Het totale aantal inwoners van Kapelle stijgt tussen 2004 en 2030 met 22 %. Opvallend is de relatief grote stijging van het aantal inwoners van 55 jaar en ouder. Hun aantal stijgt met 68 %. Deze bevolkingsgroep is de belangrijkste doelgroep van de Wmo. Ook het aantal mensen met een beperking stijgt. Gesteld kan worden dat de doelgroep van de Wmo de komende

jaren steeds groter zal worden. Dit vraagt om de nodige maatregelen. Om te voorkomen dat het aantal aanvragen van individuele Wmo-voorzieningen procentueel even veel toeneemt als deze groep, zal er moeten worden toegewerkt naar een civil society, een samenleving die verantwoordelijkheid neemt voor elkaar, aangevuld met een goed systeem van collectieve voorzieningen. De gemeente heeft als taak hier de juiste voorwaarden voor te creëren. Waar in dit plan wordt gesproken over mensen met beperkingen, wordt bedoeld op beperkingen in brede zin. Het gaat hier om personen met fysieke beperkingen, waaronder verminderde mobiliteit, slechtziendheid, slechthorendheid, chronische ziekten etc., verstandelijke beperkingen en psychische beperkingen.

2.3 Randvoorwaarden

Om vorm te geven aan een civil society is eigen verantwoordelijkheid en verantwoordelijkheid voor elkaar van groot belang. Hiermee wordt bedoeld dat mensen een hulpvraag eerst zelf of met behulp van hun eigen netwerk proberen op te lossen, en indien dit niet leidt tot een oplossing er een beroep wordt gedaan op de gemeente. De Wmo is geen voorzieningwet, er wordt dus vraaggericht gewerkt. Wel dient minimaal het huidige voorzieningenniveau te worden behouden.

Hoofdstuk 3 De prestatievelden

In dit hoofdstuk worden de prestatievelden nader toegelicht. Per prestatieveld wordt de uitgangssituatie in beeld gebracht. Omschreven wordt wat het huidige beleid is en wat de doelgroepen zijn. Vervolgens wordt ingegaan op bestaande en (te verwachten) knelpunten en worden doestellingen per prestatieveld beschreven. In hoofdstuk 4 worden per prestatieveld de voorgenomen acties en indicatoren beschreven.

3.0 Inleiding

Volgens artikel 3 van de Wet maatschappelijke ondersteuning hebben gemeenten de opdracht een plan op te stellen voor een periode van ten hoogste vier jaren, dat richting geeft aan de door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders te nemen beslissingen betreffende maatschappelijke ondersteuning. Dit plan bevat de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren beleid op de volgende prestatievelden:

Prestatieveld 1: het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten

Prestatieveld 2: op preventie gerichte ondersteuning bieden aan jongeren met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden

Prestatieveld 3: het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning

Prestatieveld 4: het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers

Prestatieveld 5: het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem

Prestatieveld 6: het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer

Prestatieveld 7, 8 en 9: maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en huiselijk geweld; het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen; het bevorderen van verslavingsbeleid

3.1 Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten

Het prestatieveld "het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten", is ruim geformuleerd en kan daarom per gemeente anders worden ingevuld. Sociale samenhang en leefbaarheid zijn brede begrippen die niet alleen te maken hebben met verschillende aspecten van het welzijnsbeleid, maar ook raakvlakken hebben met woningbouwbeleid, ruimtelijke ordening en veiligheid. Dit prestatieveld draagt bij aan de onderlinge betrokkenheid en de maatschappelijke participatie van de burgers die in de bestuursvisie worden genoemd.

Om spraakverwarring te voorkomen en een goede kaderstelling mogelijk te maken, is het belangrijk duidelijk te omschrijven welke aspecten bij dit prestatieveld aan de orde komen. Bij sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten gaat het in deze nota om (1) de kwaliteit van de openbare ruimte, (2) het voorzieningenniveau en (3) sociale participatie. Deze aspecten zullen hieronder nader worden uitgewerkt. Daarbij is tevens aandacht voor de specifieke rol van de burgers, het maatschappelijk veld (verenigingen, instellingen, kerken en bedrijven) en de overheid.

3.1.1 Uitgangssituatie

Hieronder wordt uitgewerkt uit wat de stand van zaken is in de gemeente Kapelle met betrekking tot de verschillende aspecten van dit prestatieveld en op welke wijze de aspecten bijdragen aan sociale samenhang en leefbaarheid. Tevens worden per aspect één of meer knelpunten benoemd.

3.1.1.1 De kwaliteit van de openbare ruimte

De fysieke omgeving vormt een belangrijke basis voor de leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten. Aan de kwaliteit van de openbare ruimte is in de gemeente Kapelle altijd veel aandacht besteed. De grondgedachte bij de uitwerking van de bestemmingsplannen is dat de kernen als geheel en woonwijken in het bijzonder de uitstraling hebben dat er plaats is voor iedereen. Dat blijkt bijvoorbeeld uit de differentiatie in de woningbouw, de speelveldjes voor de kinderen, de speelvoorzieningen voor de oudere jeugd, de JOPS en aanpassingen van de straten voor mensen met een beperking. De kwaliteit wordt verder bepaald door o.a. het openbaar groen, de aanwezigheid van kunstwerken, monumentenzorg, het onderhoud van de straten en groenvoorzieningen, de afvalverwijdering, de parkeergelegenheid bij de winkels en de openbare verlichting.

Het realiseren van deze zaken ligt voor het grootste deel bij de gemeente. In Wemeldinge krijgt de gemeente belangrijke informatie over de wensen van burgers en het bedrijfsleven van de Stichting Bewonersbelangen Wemeldinge en de vereniging voor het Midden- en Kleinbedrijf. Het is al jarenlang beleid de burgers te betrekken bij de (her)inrichting van straten. De Cliëntenraad Gehandicaptenbeleid en de Seniorenraad signaleren belemmeringen voor mensen met een beperking. Via de klachtenlijn kunnen burgers problemen in de openbare ruimte melden, die dan zo snel mogelijk verholpen worden.

Een knelpunt is en blijft de hondenpoep en het kleine zwerfafval.

3.1.1.2 Het voorzieningenniveau

De leefbaarheid van een dorp of wijk wordt niet alleen bepaald door de fysieke omgeving, maar zeker ook door het voorzieningenniveau. Belangrijk is de aanwezigheid van winkels en dienstverlenende instanties. In de kernen Kapelle-Biezeling en Wemeldinge is er een gedif-

ferentieerd winkelbestand aanwezig. Winkels en dienstverlenende bedrijven worden zoveel mogelijk geclusterd in enkele straten in het centrum (centrumbeleid). De gemeente heeft hoogstens een voorwaardenscheppende taak t.a.v. het midden- en kleinbedrijf. Het particulier initiatief staat hier centraal.

In de gemeente Kapelle zijn 2 gymzalen, 1 sportcentrum bestaande uit een zwembad met binnen- en buitenbad en een sporthal, en een kleine gymzaal bij het dorpshuis te Schore. Van deze accommodaties wordt gebruik gemaakt door het bewegingsonderwijs en door diverse verenigingen. Daarnaast zijn er een tennishal, fitnesscentrum, manege en een aantal buitensportaccommodaties: 2 voetbalcomplexen, 2 tenniscomplexen, een korfbalveld en 2 ijsbaanterreinen. Tevens zijn er in alle kernen dorps- en verenigingsgebouwen waarvan diverse verenigingen gebruik maken.

De gemeente is verantwoordelijk voor de verhuur en het onderhoud van de eigen accommodaties. Tevens worden de roosters voor het bewegingsonderwijs van de scholen opgesteld door de gemeente. Met de geprivatiseerde accommodaties bestaat een subsidierelatie. Er zijn voldoende accommodaties om tijdens schooltijd het bewegingsonderwijs te kunnen verzorgen. De gymzaal in Schore is klein en beschikt over minder materieel dan de andere gymzalen. Ter compensatie gaan de groepen 6, 7, en 8 van de basisschool te Schore eenmaal per week naar het zwembad voor een uur natte gymnastiek. De groepen 4 en 5 hebben zwemles.

Om de diverse verenigingen te huisvesten is het huidige aanbod aan accommodatie niet altijd toereikend. De gymzalen zijn na schooltijd vrijwel continu bezet waardoor groeiende verenigingen weinig kans hebben het aantal trainingen of lessen uit te breiden. Dit is niet alleen een probleem voor de sportverenigingen. Ook andere verenigingen kampen met een krappe behuizing.

In alle kernen zijn één of meer basisscholen. Tevens is er in iedere kern een bibliotheekvoorziening door de aanwezigheid van een bibliotheek of doordat de biblioservicebus de kern aandoet.

Het cultuurbeleid voor de komende jaren is gericht op het instandhouden van de huidige culturele voorzieningen en zo nodig het verbeteren van de kwaliteit ervan. Het streven is om de bestaande voorzieningen optimaal te benutten en zo nodig te verbeteren. Voor een goed cultuurbeleid van een kleinere gemeente is het niet nodig om maar zoveel mogelijk culturele voorzieningen van de grond te tillen. In plaats van te streven naar een reproductie van het voorzieningenniveau van de grotere buurgemeenten, worden aandacht en middelen geconcentreerd op de kern van het gemeentelijk cultuurbeleid, zoals kunst in de openbare ruimte, monumentenzorg, museum, amateurkunst en bibliotheekwerk. Het is vaak interessanter om de typische "eigenheden" van de gemeenschap verder uit te bouwen, dan geld te besteden aan zaken die men 10 kilometer verder evengoed kan aantreffen. Bij het opstellen van de cultuurnotitie zijn initiatieven vermeld om de typische "eigenheden" van de gemeente Kapelle verder te ontwikkelen.

Een knelpunt is dat het voorzieningenniveau in Schore is aanmerkelijk lager is dan in Kapelle, Biezelinghe en Wemeldinge. Of de inwoners van Schore dit als een probleem ervaren en of dit van invloed is op de sociale samenhang en leefbaarheid van de kern is niet bekend. Ook kan geconstateerd worden dat de aanwezige voorzieningen, zoals het dorpshuis, beter benut zouden kunnen worden.

3.1.1.3 Sociale participatie

Meedoen in de samenleving is de essentie van de Wmo. De aanwezigheid en bereikbaarheid van voorzieningen maakt sociale participatie mogelijk. Maar ook hoe en waar mensen wonen is hierop van invloed. De gemeente Kapelle streeft naar een gedifferentieerd woningaanbod en wil door verschillende welzijnsvoorzieningen zoals een warme maaltijd service,

een klussendienst enz. het voor iedereen mogelijk maken zo lang mogelijk mee te blijven doen aan de samenleving. Welzijnsactiviteiten, breedtesportactiviteiten en het actieve verenigingsleven van Kapelle dragen bij aan het voorkomen van sociaal isolement. De gemeente heeft in veel gevallen een faciliterende rol. Het zijn met name verenigingen en stichtingen die een uitvoerende rol hebben.

In de nota Sport, spel en bewegen uit 1999 is de Kapelse situatie op het gebied van jeugd- en volwassenensport, sportaccommodaties en sportverenigingen in beeld gebracht. De in de sportnota opgenomen actiepunten vallen grotendeels onder het project Breedtesport dat op 1 januari 2003 van start is gegaan.

Sport, gezamenlijk en breed is de naam van het zesjarige Breedtesportproject dat sinds 2003 wordt uitgevoerd. In 1999 is er door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voor de realisering van de lokale breedtesportimpuls bij gemeenten een tijdelijke stimuleringsregeling in het leven geroepen. Deze regeling heeft tot doel meerjarige innovatieve sportprogramma's van die gemeenten te ondersteunen.

Het project is onderverdeeld in meerdere onderdelen om zo veel mogelijk mensen te stimuleren om (meer) te bewegen. De projectonderdelen die speerpunt zijn van dit Breedtesportproject zijn:

1. Verenigingsondersteuning;
2. Sport en spel in de vrije ruimte;
3. Jeugdsport en bewegingsonderwijs;
4. Volwassenen- en ouderensport.

2008 is het laatste jaar van het Breedtesportproject. Er zal een evaluatie plaatsvinden en er zal moeten worden besloten hoe verder te gaan. Bepaalde projectonderdelen zijn inmiddels structureel geworden en behoeven weinig ondersteuning meer. Zo is GALM, het sportstimuleringsproject om ouderen aan het bewegen te krijgen en te houden, opgegaan in de gymnastiekverenigingen Olympia en WIK. Ook het doel te werken volgens een methode bewegingsonderwijs op alle basisscholen is gerealiseerd. Het is zaak de huidige situatie, waarin op alle scholen volgens een lesmethode wordt gewerkt, te continueren. Andere projectonderdelen, zoals de verenigingsondersteuning, sport en spel in de vrije ruimte en sportkennismakingsactiviteiten worden nog wel actief georganiseerd vanuit de gemeente. Hiertoe heeft de gemeente begin 2008 een verzoek ingediend bij het ministerie van VWS om de nog niet bestede middelen Breedtesport in 2009 nog te mogen besteden aan deze projectonderdelen. Inmiddels is met dit verzoek ingestemd.

Sinds 2006 doen drie scholen op Zuid-Beveland mee aan een proefproject sCOOLsport. Het gaat om De Moolhoek in Kapelle, de Don Boscoschool in 's-Heerenhoek en De Tweemaster uit Goes. Het project beoogt op en rond school meer aandacht te schenken aan lichamelijke oefening en sport. Dagelijks bewegen kinderen een uur, tijdens lessen bewegingsonderwijs, tussen de middag en tijdens naschoolse activiteiten. Dat gebeurt met begeleiding en ondersteuning van het CIOS en SportZeeland. Ook wordt er tijdens de andere lessen op school aandacht besteed aan onder meer gezonde voeding en weerbaarheid. Het is de bedoeling de visie Elke Dag Bewegen uit te dragen naar de andere scholen.

Aan plaatselijke en regionale vrijwilligersinstellingen op het terrein van het welzijn kan op basis van het gestelde in de "Algemene subsidieverordening Kapelle 1982", en de voorwaarden uit de "Deelverordening subsidiegrondslagen welzijn 1992" een gemeentelijke subsidie worden verleend. Het kan gaan om jaarlijkse subsidies of om eenmalige subsidies. Op deze wijze ondersteunt de gemeente het verenigingsleven. Er wordt subsidie verstrekt aan 3 muziekverenigingen, 5 zangkoren en 16 sportverenigingen en jongerenorganisaties en aan ongeveer 40 regionale of landelijke verenigingen.

Tevens verstrekt de gemeente Kapelle subsidie aan enkele instellingen die zich bezighouden met welzijnswerk: aan Stichting Welzijn en Zorgverlening van Ouderen, een dochterstichting van Stichting Ouderenzorg Kapelle, die verschillende activiteiten voor ouderen organiseert en begeleidt, en aan Stichting Maatschappelijk Werk en Welzijn Oosterschelderegio (SMWO) die het jeugdwerk in de gemeente Kapelle verzorgde. Overigens is er per 1 maart 2008 een jeugdwerker bij de gemeente Kapelle in dienst getreden.

De subsidieverordeningen van de gemeente Kapelle zijn relatief oud en om met behulp van gemeentelijke subsidies activiteiten beter te kunnen stimuleren of sturen, zal het subsidiebeleid van de gemeente Kapelle moeten worden herzien.

3.1.2 Relaties met andere prestatievelden

Het bevorderen van de sociale samenhang heeft alles te maken met het voorkómen van sociaal isolement en heeft in die zin een relatie met de laatste drie prestatievelden.

Verenigingsondersteuning, door middel van het verstrekken van subsidies en het aanbieden van cursussen deskundigheidsbevordering vanuit het Breedtesportproject, is tevens vrijwilligersondersteuning (prestatieveld 4). Het aanbieden van cursussen volgens dit projectonderdeel heeft weer te maken met het geven van informatie en advies (prestatieveld 3). De activiteiten van SMWO en Breedtesport-projectonderdelen Sport en spel in de vrije ruimte en Jeugdsport en bewegingsonderwijs dragen bij aan het voorkómen van problemen bij jongeren (prestatieveld 2). De GALM-groepen van projectonderdeel Volwassenen- en ouderensport en Meer bewegen voor Ouderen, een activiteit van Stichting Welzijn en Zorgverlening aan Ouderen zijn beide activiteiten die de deelname aan het maatschappelijk verkeer van mensen met een beperking kunnen bevorderen (prestatieveld 5). Sociale participatie heeft in zijn geheel veel gemeen met prestatieveld 5: het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.

3.1.3 Doelen

Algemeen:

Bovengenoemde aspecten, de kwaliteit van de openbare ruimte, het voorzieningenniveau en de sociale participatie, bepalen grotendeels de sociale samenhang in en de leefbaarheid van de Kapelse kernen. Het voorzieningenniveau van Schore is lager dan dat van Kapelle, Biezelinge en Wemeldinge. Dit kan de sociale samenhang en leefbaarheid negatief, of misschien ook positief, beïnvloeden. Behalve voor Schore dienen bovengenoemde drie aspecten ook in grote lijnen voor de andere kernen in kaart gebracht te worden. Dit levert waardevolle informatie op voor alle kernen. De verschillende situaties in de verschillende kernen kunnen onderling als voorbeeld dienen.

Schore:

Pilot Schore: hoe kunnen we de sociale leefbaarheid bevorderen in een kleine kern met relatief weinig faciliteiten?

2008: Onderzoek gevolgd door een of meerdere bijeenkomsten met de Schorenaren om in kaart te brengen waar behoefte aan is en wat er ontbreekt in hun dorp. Te denken valt aan ontmoetingsplekken, sport en/of culturele activiteiten t.b.v. ontmoeting, een andere functie voor het dorps huis enz. Aan de hand van de uitkomsten van dit onderzoek wordt een plan voor Schore opgesteld waaraan uitvoering wordt gegeven in de komende jaren. Dit kan waardevolle informatie opleveren, ook voor de andere kernen.

Een onderzoek naar de leefbaarheid kan op verschillende manieren vorm krijgen.

- Een groep burgers gaat op stap met een checklist en brengt in kaart welke voorzieningen er wel en niet zijn in Schore. Dit is een goedkope en snelle methode, het is wel belangrijk dat er niet alleen wordt gekeken naar de aanwezigheid van voorzieningen, maar ook naar de behoefte eraan en het gebruik ervan.
- Jongeren maken een film over Schore en presenteren deze aan de raad. Zo wordt duidelijk wat de wensen van jongeren zijn. Deze methode is duurder en minder snel. Als alternatief kan gedacht worden aan het maken van een fotoreportage of een "Schoorse krant" met daarin nieuws over hun dorp.
- Burgers maken foto's van zowel positieve als negatieve zaken in hun omgeving. Hierna volgt een expositie in de hal van het gemeentehuis. Aan het ontwikkelen van de foto's zijn kosten verbonden, verder is het een goedkope en snelle methode. Voordeel is dat het resultaat voor alle burgers zichtbaar is, dit prikkelt mensen om ook eens om zich heen te kijken.

Bij bovenstaande mogelijkheden is het van belang het gesprek aan te gaan met de burgers en hen te laten toelichten waarom ze bepaalde zaken missen of als positief dan wel negatief ervaren. Een combinatie van de mogelijkheden is ook een optie. Ook kunnen de reacties (checklisten, foto's) van jongeren met die van ouderen worden vergeleken.

Een dergelijk onderzoek kan, indien geslaagd, in de volgende jaren ook in de andere kernen opgezet worden.

Een ander doel voor Schore is het dorps huis meer in te zetten voor de samenleving.

Sport:

2008: Uitvoering geven aan het Activiteitenplan 2008 Breedtesportproject gemeente Kapelle.

Na afloop van het Breedtesportproject zal het project worden geëvalueerd en zal worden uitgewerkt hoe de Breedtesportactiviteiten gecontinueerd zullen worden. Dit zal gebeuren in samenwerking met de Kapelse Sportraad. Vanaf 2009 zal hier uitvoering aan worden gegeven.

Optie 1:

De Breedtesportactiviteiten blijven continueren in de huidige vorm. De afgelopen jaren is niet al het breedtesportgeld uitgegeven. Gemiddeld is er per jaar ongeveer € 36.000,- besteed, waarvan gemiddeld € 17.120,- aan salariskosten van de coördinator bewegingsonderwijs, sport en bewegen. De afgelopen jaren was er een stijgende lijn in de uitgaven aan Breedtesport. Het continueren van het Breedtesportaanbod in de huidige vorm zou bij benadering € 20.000,- per jaar kosten, exclusief salariskosten.

Optie 2:

Die projectonderdelen die nog ondersteuning behoeven, blijven ondersteunen met minimale inzet vanuit de gemeente. Het zal gaan om de volgende activiteiten:

- Verenigingsondersteuning: cursusaanbod SportZeeland inkopen ca. € 2.000,-
- Bewegingsonderwijs: clinics scholen inkopen ca. € 2.000,-
- Pleintjesactiviteiten: samenwerking jeugdwerk en scholen,

- uitvoering op detachingsbasis ca. € 5.000,--
- Schoolspordag: draaiboek vanuit de gemeente, uitvoering scholen ca. € 500,--
- Sportkennismaking: draaiboek vanuit de gemeente (op basis van het sportkennismakingproject Sport-2-be), uitvoering scholen en verenigingen onderling ca. € 500,--

sCOOLsport: de visie Elke Dag Bewegen uitdragen naar de andere scholen. De Breedtesportactiviteiten zijn hier een middel voor.

De toegankelijkheid van de sportverenigingen voor mensen met een beperking (fysiek, verstandelijk, financieel etc.) dient onderzocht en zo nodig aangepast te worden.

Accommodaties:

Het pand aan de Bruelisstraat dat tot en met 2006 door de Eben-Haëzerschool werd gebruikt, is vrijgekomen. Dit geeft ruimte om enkele verenigingen te huisvesten. Gezien de locatie dicht bij de Vroone, waar Stichting Welzijn en Zorgverlening aan Ouderen verschillende activiteiten organiseert, bij het Cederhof en bij de weekmarkt en door de goede bereikbaarheid en voorzieningen van het gebouw voor mensen met een fysieke beperking, is dit pand zeer geschikt om een Wmo-steunpunt te huisvesten. De vormgeving van het Wmo-steunpunt, gebeurt in overleg met de adviesraden en Stichting Welzijn en Zorgverlening aan Ouderen.

De toegankelijkheid van gemeentelijke en niet-gemeentelijke accommodaties voor mensen met een (fysieke) beperking dient onderzocht en zo nodig aangepast te worden.

Subsidies:

2008: Herziening subsidiebeleid.

2009 en daarna: Uitvoering geven aan de nieuwe subsidieverordening

3.1.4 Wat kost het ons nu

Begroting 2007

Sport	Projectkosten Breedtesport totaal	€ 55.589,--
	verenigingsondersteuning	€ 14.749,--
	sport in vrije ruimte	€ 5.445,--
	bewegingsonderwijs	€ 15.882,--
	volwassenen-oudersport	€ 8.622,--
	beheer/coördinatie	€ 10.891,--
Cultuur	Subsidies muziek- en zangverenigingen	€ 25.205,--
	Organisatie culturele voorstellingen	€ 8.800,--
	Subsidies culturele activiteiten	€ 5.400,--
Jeugdsubsidies		€ 9.035,--
Subsidie Stichting Welzijn en Zorgverlening aan Ouderen		€ 124.161,--
Subsidie jeugdwerk		€ 148.300,--

3.1.5 Wat gaat het ons kosten

Schore:

Pilot Schore: bijeenkomst(en) 2008, "onderzoek" door burgers € 500,--
Vervolg afhankelijk van uitkomsten.

Sport:

Kosten continuering Breedtesport:

Volgens optie 1: per jaar, exclusief salariskosten € 20.000,--

Volgens optie 2: per jaar € 10.000,--

Subsidies:

De subsidiebedragen worden aangepast aan de VZG-norm. Na de herziening van het subsidiebeleid zullen de bedragen mogelijk afwijken van de huidige bedragen.

3.2 Op preventie gerichte ondersteuning bieden aan jongeren met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden

Het prestatieveld "op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden" heeft betrekking op de in gemeente Kapelle wonende jongeren en hun ouders, bij wie sprake is van een verhoogd risico als het gaat om opgroeien, opvoeding en ontwikkeling, maar voor wie zorg op grond van de Wet op de jeugdzorg niet nodig is of voorkomen kan worden. Dit beleidsterrein geldt als aanvulling op in andere wetgeving, zoals de Wcpv en de Leerplichtwet, vastgelegde taken. De vijf functies van het preventief jeugdbeleid die er op lokaal niveau tenminste moeten zijn, zijn informatie en advies, signaleren van problemen, toegang tot het hulpaanbod, lichtpedagogische hulp en coördinatie van zorg.

3.2.1 Uitgangssituatie

Het jeugdbeleid van de gemeente Kapelle is uitgewerkt in de jeugdnota gemeente Kapelle 2006-2008. In de gezondheidsnota, die gezamenlijk met de andere Oosterscheldegemeenten is opgesteld voor 2005-2008, zijn de op gezondheid gerichte projecten en speerpunten vastgelegd.

Provinciale ontwikkelingen

Task Force Jeugd

Sinds juni 2006 fungeert in Zeeland de Task Force Jeugd. Deze is ingesteld op een conferentie over preventief jeugdbeleid die de gemeenten, de provincie en de veldpartijen in mei 2006 gezamenlijk organiseerden in Goes. De Task Force bestaat uit 3 Zeeuwse wethouders, uit iedere regio één, en de Zeeuwse gedeputeerde voor jeugdzorg.

Opdracht aan de Task Force is om implementeerbare voorstellen te ontwikkelen voor verbetering van de volgende knelpunten die in het preventief jeugdbeleid waren vastgesteld:

- de functies binnen het preventief jeugdbeleid zijn versnipperd over veel organisaties;
- daardoor is het aanbod voor jeugdigen en ouders onvoldoende herkenbaar en toeganke-lijk: men weet vaak niet waar men met zijn vraag of probleem moet zijn;
- als een jeugdige of een ouder bij een organisatie aanklopt, dan is er geen garantie dat de vraag integraal wordt gezien en dat men de meest passende hulp uit het totale aanbod krijgt;
- als jeugdigen en ouders hulp krijgen van meer organisaties, dan hebben zij vaak te maken met verschillende losse hulpverleners waartussen de afstemming gebrekkig is.
- er zijn vragen te stellen bij de effectiviteit van het aanbod;
- door dit alles kunnen gemeenten moeilijk sturen op het preventief jeugdbeleid.

Het domein van de Task Force is: "het preventief jeugdbeleid dat zich richt op het voorkomen van problemen bij jeugdigen en ouders rond opvoeden en opgroeien en, als die problemen toch ontstaan die vroegtijdig signaleren, beoordelen en helpen oplossen".

Via deze afbakening vallen in ieder geval onder de Task Force: de 5 gemeentelijke basisfuncties voor jeugd, zoals opgenomen in prestatieveld 2 van de Wmo.

Een kernpunt in wat de Task Force tot nu toe heeft ontwikkeld, is de introductie van een basisinfrastructuur voor jeugd in Zeeland. Dit heet ondertussen "het Zeeuws model".

De Task Force ziet dit als een goed instrument om haar missie te realiseren.

Deze basisinfrastructuur moet zowel voor de jeugdigen en hun ouders, als voor de gemeenten als regievoerders, een simpel en overzichtelijk kader bieden. Vanuit die basisinfrac-

tuur moet effectief en efficiënt op de vraag van de cliënt worden ingespeeld en het maakt het voor de gemeenten gemakkelijker om de preventieve functies aan te sturen.

Voor die basisinfrastructuur zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- gemeenten investeren primair in deze basisinfrastructuur en niet langer in losse projecten;
- bestaand en nieuw aanbod moet zoveel mogelijk een plaats krijgen in de basisinfrastructuur;
- de basisinfrastructuur moet voor jeugdigen, hun ouders en andere vragers (zoals scholen) herkenbaar en toegankelijk zijn. Daarom moet ze aansluiten op de plaatsen waar de vraag naar boven komt: de school en de wijk/de gemeente;
- vraaggerichtheid van de afnemers is het ordenend principe;
- invoering 1-loket-principe: d.w.z.: koppeling van het aanbod van de aanbieders op dit gebied tot één gebundeld integraal aanbod, dat voor afnemers op één plek toegankelijk is;
- prioriteit voor het aanbieden van methoden die bewezen effectief zijn ('evidence-based');
- inbouw van prestatie-afspraken en -indicatoren + effectmeting.

Bij de opzet van de basisinfrastructuur heeft de Task Force aangesloten bij landelijke ontwikkelingen die in 2006 op gang waren gekomen: de ontwikkeling naar Centra voor Jeugd en Gezin binnen gemeenten en de ontwikkeling van Zorgadviesteams (ZAT's) in het onderwijs. De Task Force heeft uiteindelijk 4 elementen in de basisinfrastructuur benoemd:

1. Front-office van Centra voor Jeugd en Gezin binnen de gemeenten;
2. Back-office van Centra voor Jeugd en Gezin, waarin sprake is van cliëntgerichte netwerkvorming tussen de betrokken instellingen;
3. Zorgadviesteams in zowel basis- als voortgezet onderwijs, met een duidelijke verbinding naar de Centra voor Jeugd en Gezin;
4. Gezamenlijk afgestemd preventie-aanbod aan scholen, e.d., vanuit vraaggerichtheid.

Zo ontstaat een samenhangend netwerk, waarbinnen geregeld wordt wie in samenhang met de andere elementen wat biedt en welk resultaat daarvan verwacht mag worden.

Uitgangspunt is dat de gemeenten regie-voerder zijn m.b.t. de basisinfrastructuur.

Deze basisinfrastructuur is - als een van de voorstellen van de Task Force - aan gemeenten, provincie en veldpartijen voorgelegd op een vervolgonferentie op 4 december 2006 te Axel. Daar is in hoofdlijnen met de basisinfrastructuur ingestemd en er is groen licht gegeven deze nader uit te werken.

Begin april heeft de Task Force het door haar uitgewerkte Zeeuwse model vastgesteld en een "spoorboekje" gemaakt hoe dit model in Zeeland in te voeren. Wat betreft de invoering staat de Task Force een geleidelijke invoering in alle Zeeuwse gemeenten voor, startend vanuit 3 pilots (1 per regio). Alle gemeenten hebben gelegenheid gehad zich aan te melden als kandidaat-pilot-gemeente. Op basis daarvan zijn geselecteerd: Schouwen-Duiveland, Middelburg en de 3 Zeeuws-Vlaamse gemeenten gezamenlijk. Bedoeling is dat de eerste pilot, in Schouwen-Duiveland, in september 2007 start.

Landelijke ontwikkelingen

In het regeerakkoord van 4 juni 2007 is vastgelegd dat in de Centra voor Jeugd en Gezin de bestaande functies en daaruit voortvloeiende taken op het gebied van opvoeden en opgroeien gebundeld worden en in een samenhangend pakket van dienstverlening aangeboden worden.

De vorming van Centra voor jeugd en gezin vindt plaats onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van gemeenten, waarbij het basismodel aan het eind van de kabinetsperiode lande-

lijk dekkend werkt.

In het basismodel zijn minimaal vertegenwoordigd:

1. De JGZ met de uitvoering van het basistakenpakket, het Elektronisch kinddossier (per 1-1-08) en de verwijsindex (per 1-1-09).
2. Het prestatieveld 2 van de WMO (5 basisfuncties).
3. De schakel met Bureau jeugdzorg
4. De schakel met de Zorgadviesteams

Regionale Ontwikkelingen Oosterschelderegio

- Integrale Netwerk Aanpak (INA) project Schouwen Duiveland in voorbereiding, start in september.
- Werkprogramma jeugd 2007- 2009 (= voorstel)
- Opvoedsteunpunten (opgroei- en opvoedingsondersteuning, omvorming naar Centra voor Jeugd en Gezin)
- Tweede Convenant tussen de gemeenten Goes en Tholen en provincie Zeeland, m.b.t. afstemming Jeugdbeleid- jeugdzorg. Deze omvat uitwerking en verbetering van de 5 gemeentelijke basisfuncties. Dit convenant is uit te breiden naar de overige gemeenten in de Oosterschelderegio.

3.2.2 Knelpunten

2008 is het laatste jaar van zowel de gezondheidsnota als de jeugdnota. In de loop van 2008 zal er een nieuwe gezondheidsnota moeten worden geschreven waarin moet worden aangesloten op de ontwikkelingen die de Wmo met zich meebrengt. Enkele in de gezondheidsnota beschreven onderwerpen zijn Wmo-onderdelen geworden, zoals de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ) (prestatieveld 8) en preventiebeleid verslavende middelen (Prestatieveld 9). Andere onderwerpen zoals zorg voor ouderen hebben te maken met zowel gezondheids- als Wmo-beleid. Na 2008 zal er waarschijnlijk een gecombineerde Onderwijs-jeugdnota komen.

3.2.3 Relaties met andere prestatievelden

De activiteiten op het gebied van jeugdwerk en Breedtesport-projectonderdelen Sport en spel in de vrije ruimte en Jeugdsport en bewegingsonderwijs (prestatieveld 1), evenals de activiteiten van de kerken en scouting, dragen bij aan het voorkomen van problemen bij jongeren. Ook is het prestatieveld jeugd gerelateerd aan de laatste drie prestatievelden betreffende maatschappelijke opvang, OGGZ en verslavingsbeleid.

3.2.4 Doelen

2006-2008: Uitvoering geven aan de jeugdnota, m.n. het realiseren van een opvoedsteunpunt
2005-2008: Uitvoering geven aan de gezondheidsnota

In 2008 zal gezamenlijk met de andere Oosterscheldegemeenten een nieuwe gezondheidsnota worden geschreven. De resultaten van de GGD-monitors brengen de trends en knelpunten in beeld. Mede op basis hiervan zal nieuw beleid worden geschreven. De jeugdnota zal waarschijnlijk worden opgevolgd door een lokale onderwijs-jeugdnota.

3.2.5 Financiën

Zie betreffende nota's.

3.3 Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning

Het prestatieveld "het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning", heeft betrekking op activiteiten die de burger de weg wijzen in het veld van maatschappelijke ondersteuning. Het kan hierbij zowel gaan om algemene voorzieningen zoals (voldoende) informatiepunten, als om meer specifieke voorzieningen zoals een individueel advies, of hulp bij de verheldering van een ondersteuningsvraag. Het doel van dit prestatieveld is de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie van de burger te bevorderen. Zorgdragen voor een goede voorlichting en dienstverlening is één van de uitgangspunten van de raad.

3.3.1 Uitgangssituatie

Er is geen fysiek Wmo-loket in de gemeente Kapelle. De huidige situatie is dat verzoeken om informatie, net als aanvragen voor voorzieningen, bij de balie binnenkomen of telefonisch bij de medewerkers Wmo. Voor een zorgloket waar ook de verdere dienstverlening wordt geboden (intake, doorverwijzing, verstrekking etc.) zouden hoger opgeleide baliemedewerkers nodig zijn en het is de vraag of dit in een kleine gemeente met relatief weinig aanvragen haalbaar is. De gemeente Kapelle richt zich sterk op klantvriendelijkheid. Dit wordt bereikt door het directe contact met de cliënt. De consultants gaan op huisbezoek zodat zij een totaalbeeld krijgen van de thuissituatie. Soms wordt er een voorziening aangevraagd terwijl er andere oplossingen zijn of wordt ter plekke juist geconstateerd dat er nog andere voorzieningen noodzakelijk zijn.

Informatie en advies wordt tevens verstrekt door verschillende instanties die zich bezighouden met welzijn en zorg, zoals MEE (advies, informatie en ondersteuning aan mensen met een beperking) en het Klaverblad (Samenwerkingsverband van provinciale organisaties die opkomen voor de belangen van gebruikers van zorg- en dienstverlening in Zeeland). Met MEE zijn de Zeeuwse gemeenten onlangs een raamovereenkomst aangegaan. Deze is op 24 april 2008 ondertekend. Om een en ander beter op elkaar af te stemmen wordt gewerkt aan centrale steunpunt(en) informatievoorziening.

In de gemeente Kapelle zijn ouderenadviseurs actief. Zij staan oudere mensen bij met het voortzetten van een zelfstandige levenswijze. Zij doen dit door het geven van informatie en advies aan de zelfstandig wonende oudere op het terrein van wonen, zorg, welzijn, mobiliteit en financiën. De regie blijft echter in handen van de oudere zelf.

De bibliotheek heeft een belangrijke functie als verstrekker van informatie. De gemeente Kapelle beschikt over een bibliotheek in Kapelle en in Wemeldinge. De Biblioservicebus komt één maal per week een uur in Schore. Ook digitale informatie wordt steeds toegankelijker. G!DS is hier een zeer goed voorbeeld van, maar ook GGD Zeeland Zorgaanbod en de CZ Zorgatlas bieden een goed overzicht van welzijns- en zorginstanties.

De huidige adviesraden behartigen de belangen van verscheidene doelgroepen van de Wmo. Zij hebben een signalerende functie op hun beleidsterreinen en vertalen hun bevindingen in gevraagd en ongevraagd advies aan het college. In de gemeente Kapelle kennen we de volgende adviesraden:

- Seniorenraad
- Sportraad
- Cultuurraad
- Cliëntenraad gehandicaptenbeleid
- Cliëntenraad WWB
- Wmo-raad

3.3.2 Knelpunten

Uit onderzoek blijkt dat 13,5 % van de Zeeuwse bevolking tussen de 16 en 75 jaar “laaggeletterd” is. Dat wil zeggen men beheerst lees- en schrijfvaardigheden op een dusdanig laag niveau dat men niet in staat is zich te ontwikkelen of kan functioneren in de maatschappij, thuis en op het werk. Het overgrote deel van de informatie over de Wmo, maar uiteraard ook over andere onderwerpen, is schriftelijk beschikbaar. Folders, (nieuws)brieven, informatie in de gemeentegids en (lokale) kranten zijn veel gebruikte middelen om mensen te informeren. Voor 13,5 % van de Zeeuwse bevolking is deze informatie dus niet of moeilijk te begrijpen. De Provincie Zeeland heeft het Regionaal Pedagogisch Centrum Zeeland (RPCZ) de opdracht gegeven een Zeeuws aanvalsplan tegen laaggeletterdheid op te stellen. Tot en met december 2008 kan het RPCZ rekenen op een provinciale bijdrage in de kosten van € 61.350. Blijkt het aanvalsplan te werken, dan komt er nog eens € 108.650 vrij voor een vervolgtraject in de jaren 2009 tot 2011. In het kader van het Zeeuws aanvalsplan is het startpakket Taalkracht voor gemeenten ontwikkeld. Hierin staan ambities en tips met betrekking tot de bestrijding van laaggeletterdheid. Benadrukt wordt het bespreekbaar maken van laaggeletterdheid en het belang van helder, eenvoudig taalgebruik in informatie van de gemeente. Dit geldt voor brieven, formulieren en folders maar ook voor de gemeentelijke website.

Het ontbreekt aan een centraal steunpunt waar de Kapelse inwoners informatie kunnen krijgen over Wmo-gerelateerde onderwerpen. Er is geen vrijwilligers- of mantelzorgsteunpunt, zorgloket o.i.d.

De Wmo kent zeer veel partijen en spelers. Behalve gebruikers van Wmo-voorzieningen zijn ook adviesraden, dorpsraden, verenigingen, zorgaanbieders en andere partijen die te maken hebben met sport, cultuur, woningbouw etc. spelers op het gebied van de Wmo. Bij de invoering van de Wmo zijn de adviesraden betrokken en bij de totstandkoming van het beleidsplan zal dit weer het geval zijn. Het zou echter goed zijn om met alle spelers te overleggen. Dit is in dit stadium van de invoering van de Wmo nog niet voor alle partijen interessant en het is tevens niet haalbaar om dit voor de vaststelling van het beleidsplan nog te realiseren.

De verschillende adviesraden hebben relaties met één of enkele prestatievelden, de Wmo-raad gaat over alle prestatievelden van de Wmo. De Sportraad, Cultuurraad en Cliëntenraad Wwb hebben een vrij afgebakend beleidsterrein. De Seniorenraad, Cliëntenraad gehandicaptenbeleid en de Wmo-raad hebben echter veel overlap en houden zich in feite alledrie bezig met Wmo gerelateerde zaken. Tijdens een bijeenkomst op 27 juni 2007 voor de Kapelse adviesraden bleken de werkzaamheden van laatstgenoemde adviesraden moeilijk op elkaar af te stemmen. Het Rijk heeft met de invoering van de Wmo beleid gebundeld. De visie van het college is deze bundeling ook door te voeren in de adviesraden. Dat wil zeggen dat de Seniorenraad en de Cliëntenraad gehandicaptenbeleid niet meer om advies zal worden gevraagd en de Wmo-raad zal adviseren op het brede terrein van meedoen in de maatschappij. De Sportraad, de Cultuurraad en de Cliëntenraad Wwb blijven over hun eigen beleidsterrein adviseren.

3.3.3 Relaties andere prestatievelden

Het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning heeft betrekking op alle prestatievelden. De verschillende adviesraden hebben relaties met de volgende prestatievelden:

- Seniorenraad prestatievelden 1, 3, 4, 5, 6
- Sportraad prestatievelden 1, 3, 4
- Cultuurraad prestatievelden 1, 3, 4

- Cliëntenraad gehandicaptenbeleid prestatievelen 1, 3, 4, 5, 6
- Cliëntenraad WWB prestatievelen 3, 5
- Wmo-raad prestatievelen 1 t/m 9

Voor de prestatievelen betreffende geestelijke gezondheidszorg bestaat er de landelijke en regionale patiëntenorganisatie psychiatrie "Psiënt" die ook een afdeling heeft in Goes. Tevens zijn er patiëntenverenigingen gericht op verschillende stoornissen. De gemeente Kapelle kent geen jeugdraad.

3.3.4 Doelen

vóór 2008: de taken van de verschillende adviesraden helder in beeld brengen en de rol van de Wmo-raad ten opzichte van de andere adviesraden duidelijk krijgen, overleggen met Stichting Ouderenzorg Kapelle / Stichting Welzijn en Zorgverlening aan Ouderen.

2008: overleggen organiseren met de verschillende spelers. Gedacht kan worden aan thema-bijeenkomsten in de verschillende kernen voor alle belangstellenden. Tijdens openbare vergaderingen van de Sportraad en de Cultuurraad wordt Wmo op de agenda gezet zodat betrokken organisaties kunnen meepraten over Wmo-gerelateerde zaken. De eerdergenoemde pilot Schore kan als voorbeeld dienen.

2008: de positie van de diverse adviesraden ten opzichte van elkaar en de Wmo-raad verder uitwerken. De Wmo-raad dient nog officieel te worden geïnstalleerd en een verordening te krijgen. In deze verordening worden de Seniorenraad en Cliëntenraad gehandicaptenbeleid opgenomen als deelraden. Waar het gaat om onderwerpen die gaan over meedoen in de samenleving ligt het primaat bij de Wmo-raad. Er wordt geen advies meer gevraagd aan de Seniorenraad en Cliëntenraad gehandicaptenbeleid. De deelraden kunnen ongevraagd advies geven als hun zaak niet via de Wmo-raad behandeld wordt. In de Wmo-raad worden zetels gereserveerd voor vertegenwoordigers van alle adviesraden. Het is aan de raden zelf of hiervan gebruik gemaakt wordt.

De informatieverstrekking in de gemeente verbeteren en uitbreiden door ondersteuning van het bibliotheekwerk en de doorontwikkeling van GIDS. Dit is één van de speerpunten uit de cultuurnota. Tevens uitbreiden van de digitale informatie op de gemeentelijke website, de gemeente Kapelle zal aansluiten de digitale sociale kaart XINVIS, en het creëren van (een) Wmo-steunpunt(en) waar mensen terecht kunnen met hun vragen op het gebied van de Wmo. De informatie dient helder en eenvoudig te zijn geschreven; korte zinnen en duidelijke layout.

Het steunpunt komt in de Bruelisstraat, waar de gemeente Kapelle een fysiek punt creëert waar mensen Wmo-brede informatie kunnen krijgen. Een Wmo-steunpunt kan op verschillende wijzen vorm krijgen. De gemeenteraad heeft tijdens een werkvergadering over het beleidsplan aangegeven de voorkeur te geven aan een uitgebreid steunpunt, mits hier behoefte aan blijkt te zijn. De tijd zal uitwijzen hoe breed het steunpunt zal worden vormgegeven. Er zal smal worden begonnen, een breed loket is echter het einddoel. Naar mate het steunpunt meer bekendheid krijgt zal duidelijk worden welke behoeften er zijn bij de Kapelse burgers. Om het steunpunt vorm te geven wordt een werkgroep geformeerd bestaande uit onder meer leden van adviesraden, ouderenadviseurs en andere vrijwilligers.

De raad heeft aangegeven het steunpunt te willen combineren met een vrijwilligers- en mantelzorgsteunpunt en de Stichting Welzijn en Zorgverlening aan Ouderen ook deels gehuis-

vest te willen zien op het steunpunt. Het steunpunt wordt bemest door de ouderenwerker van Stichting Welzijn en Zorgverlening aan Ouderen en vrijwilligers. De ouderenwerker en de vrijwilligers die het steunpunt bemesten geven voorlichting en verwijzen cliënten door naar de juiste instantie. Indien nodig worden er contacten gelegd. Er wordt hulp geboden bij het invullen van aanvraagformulieren Wmo-voorziening. De ouderenwerker en vrijwilligers kijken verder dan alleen de hulpvraag. Indien er achterliggende problemen zijn, dienen deze ook opgelost te worden door de cliënt naar de juiste instantie door te verwijzen en te wijzen op voorliggende voorzieningen. Er worden contacten onderhouden met de afdelingen Welzijn en Sociale Zaken. Er zijn folders en flyers te verkrijgen over de zorgaanbieders maar ook over activiteiten. Op termijn levert het steunpunt geld op. Op het steunpunt dient al een schifting te worden gemaakt of een vraag bij de gemeente thuishoort of bij een andere instantie. Cliënten worden actief begeleid naar de juiste instantie. Dit heeft voordelen. Er zullen op termijn minder vragen worden gesteld bij de gemeente, waardoor de medewerkers Wmo minder belast worden. De Wmo gaat uit van de "volgorde" burger – omgeving – gemeente. Door de vraag eerst bij het steunpunt te stellen kan er vanuit deze volgorde worden gewerkt. Als een burger zijn vraag reeds bij de gemeente stelt, worden de eerste stappen als het ware overgeslagen en is het moeilijk terugverwijzen.

De ouderenadviseurs van de gemeente Kapelle hebben gedurende 2005 en 2006 alle 75-plussers in de gemeente benaderd en hebben informatie en voorlichting gegeven en geïnventariseerd hoe de 75-plussers wonen en leven, wat hun interesses zijn en welke knelpunten ze tegenkomen. Deze ouderenadviseurs beschikken over ruime kennis en ervaring met betrekking tot één van de belangrijkste doelgroepen van de Wmo en kunnen worden ingezet als vrijwilligers op het Wmo-steunpunt. Ook de Wmo-raad is aanwezig op het steunpunt. Zij maken gebruik van de ruimte om te vergaderen en leggen er hun archief aan.

Indien hier behoefte aan is kunnen vrijwilligers van het Wmo-steunpunt op vaste tijdstippen De Wemel bezoeken om vragen te beantwoorden e.d., gekoppeld aan het sociaal café.

Cliënten uit Schore, en cliënten die als gevolg van hun beperkingen het fysieke steunpunt niet kunnen bezoeken, zullen thuis bezocht worden. Er vindt onderzoek plaats of de biblio-servicebus een functie vervullen kan. Wellicht kan de dienstverlening in Wemeldinge uitgebreid worden of kan er in Schore ook een vast spreekuur komen. De belangstelling voor het steunpunt zal uitwijzen hoe vaak het geopend moet zijn, te beginnen met enkele uren per werkdag.

Kosten:

- accommodatie (energie, water, elektriciteit, telefoon- en internetgebruik, verzekeringen, belasting, schoonmaakkosten), gebaseerd op ca. 2 uur x 5 dagen = 10 uur per week
- materiaal (kantoorbenodigdheden, meubilair, koffie- en thee faciliteiten)
- kilometervergoeding huisbezoeken, bezoek Wemeldinge
- kilometervergoeding vrijwilligers

De positie van Stichting Welzijn en Zorgverlening aan Ouderen is heel belangrijk. Door deze (geleidelijk) in het steunpunt te huisvesten wordt hun onafhankelijkheid van Stichting Ouderenzorg Kapelle benadrukt. De huidige huisvesting, binnen de muren van het Cederhof, heeft als voordeel dat zij letterlijk dicht bij de doelgroep zit. Nadeel is echter dat de onafhankelijkheid in het geding komt. Stichting Ouderenzorg Kapelle en hun samenwerkingspartner Allévo zijn beide klanten van de gemeente Kapelle, zij leveren Wmo-diensten. Met Stichting Welzijn en Zorgverlening aan Ouderen heeft de gemeente een subsidierelatie. Er dient voor te worden gewaakt dat Stichting Welzijn te makkelijk naar Stichting Ouderenzorg of Allévo doorverwijst. Een eventuele schijn van belangenverstrengeling kan voorkomen worden door Stichting Welzijn te huisvesten buiten het Cederhof, bijvoorbeeld in het Wmo-steunpunt.

Bovendien is de ouderenwerker er voor álle ouderen in de gemeente, niet alleen voor de bewoners en bezoekers van het Cederhof. Voor een vitale oudere die bijvoorbeeld wil deelnemen aan een activiteit, kan het een drempel zijn om het Cederhof binnen te stappen.

Van groot belang is de promotie van het steunpunt. Een van de belangrijkste conclusies van het onderzoek van de ouderenadviseurs was dat er weinig gebruik wordt gemaakt van bestaande regelingen, diensten en activiteiten omdat men niet (voldoende) op de hoogte is van de mogelijkheden. Dit zal niet alleen voor de mensen ouder dan 75 jaar gelden, maar voor mensen van alle leeftijden. Een steunpunt waar men op deze mogelijkheden kan worden gewezen dient dus zeker voldoende bekend te zijn.

Een ander doel is om bestaande informatie over allerhande (financiële) tegemoetkomingsregelingen te bundelen in één folder of flyer. Te denken valt aan informatie over belastingteruggave, zorgtoeslag, huurtoeslag, eigen bijdrage Wmo enz. Deze informatie is te vinden via diverse kanalen; losse folders, internet en nieuwsbrieven. Vaak zijn echter niet alle regelingen bij iedereen bekend of gaat men er bij voorbaat van uit ergens niet voor in aanmerking te komen. Een duidelijk overzicht van alle regelingen en bijbehorende voorwaarden en bijzonderheden zou helderheid scheppen. Ook dient het werk van de ouderenadviseurs gepromoot te worden. Nog niet bij iedereen is bekend dat er gratis een beroep kan worden gedaan op hun hulp.

3.3.5 Wat kost het ons nu

Begroting 2007

Biblioservicebus	€ 450,--
Subsidie Stichting Openbare Bibliotheek	€ 282.000,--
6 adviesraden x € 2.400,-- + € 750,-- presentiegelden =	€ 18.900,--

3.3.6 Wat gaat het ons kosten

Steunpunt:

Per jaar accommodatie, materiaal, vrijwilligersvergoeding	€ 20.000,--
Abonnement Xinvis: per jaar	€ 4.819,--

Folder:

Drukkosten	€ 500,--
------------	----------

Biblioservicebus/ Stichting Openbare Bibliotheek:

De kosten van de biblioservicebus worden vanaf 2008 niet meer apart vermeld in de gemeentebegroting maar apart vermeld in de begroting van de bibliotheek. Het subsidiebedrag aan de bibliotheek wordt aangepast aan de VZG-norm, m.u.v. de loonkosten die stijgen volgens de betreffende CAO.

Adviesraden:

Het subsidiebudget voor de adviesraden wordt aangepast aan de VZG-norm.

3.4 Het ondersteunen van mantelzorg en vrijwilligers

Het prestatieveld "het ondersteunen van mantelzorg en vrijwilligers", heeft betrekking op activiteiten die de mantelzorger en de vrijwilliger ondersteunen bij het uitvoeren van hun taken. Vrijwilligerswerk en mantelzorg zijn zeer verschillende zaken. Zowel de inhoud als de motivatie van de betrokkenen verschillen. In de wet zijn deze thema's voor de overzichtelijkheid van het aantal prestatievelden in één prestatieveld benoemd. Wat beide thema's met elkaar gemeen hebben is dat ze betrekking hebben op personen die zich inzetten voor hun naasten. Mantelzorgers en vrijwilligers zijn onmisbaar voor de "civil society". De raad benadrukt het belang van een goede ondersteuningsstructuur voor mantelzorg en vrijwilligerswerk.

Bij mantelzorg is er sprake van een situatie waarin langdurende zorg wordt geboden die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden. De zorg wordt geboden door personen uit de directe omgeving van de zorgvrager en vloeit voort uit de relatie die zij hebben. Deze zorg overstijgt de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar. Als gevolg hiervan komen maatschappelijke verplichtingen in de knel en is er weinig tot geen tijd voor persoonlijke voorkeuren en hobby's. Langdurige en intensieve zorgverlening gaat vaak gepaard met overbelasting en ontwrichting van de eigen leefsituatie. Bij mantelzorg wordt uitgegaan van een zorgperiode van tenminste 3 maanden en een intensiteit van tenminste 8 uur per week.

Vrijwilligerswerk vindt plaats in zowel georganiseerd als ongeorganiseerd verband. Georganiseerd vrijwilligerswerk is het meest zichtbaar in de samenleving. Hierbij valt te denken aan bijvoorbeeld vrijwilligers bij organisaties op het gebied van welzijn, sport en cultuur. Maar ook ongeorganiseerd vrijwilligerswerk (kleinschalig burgerinitiatief) is onmisbaar in de samenleving. Met het verrichten van vrijwilligerswerk nemen burgers eigen verantwoordelijkheid en zijn zij niet alleen consument van door de overheid geboden diensten, maar leveren zij zelf ook een bijdrage.

3.4.1 Uitgangssituatie

Door middel van het Breedtesportprojectonderdeel Verenigingsondersteuning wordt ondersteuning gegeven aan vrijwilligers van sportverenigingen. Door middel van cursussen en themabijeenkomsten worden zij ondersteund in het uitvoeren van hun functie in hun vereniging. Het cursusaanbod is breed: van cursussen Eerste Hulp Bij Sport Ongelukken voor trainers tot cursussen voor sportbestuurders.

Bij Stichting Ouderenzorg Kapelle is het grootste aantal vrijwilligers actief, in diverse functies. Het gaat om activiteitenbegeleiding, maaltijdverstrekking, koffie en thee schenken, vervoer van en naar de dagverzorging etc. De vrijwilligers worden begeleid door Stichting Ouderenzorg Kapelle.

Een plaatselijk vrijwilligerssteunpunt, zoals het Servicepunt Vrijwilligerswerk te Kruiningen of het Vrijwilligershuis te 's-Gravenpolder, is er niet in de gemeente Kapelle. Wel zijn er regionale vrijwilligerssteunpunten. Stichting Maatschappelijk Werk & Welzijn Oosterschelde-regio heeft een steunpunt vrijwilligerswerk waar mensen zich kunnen aanmelden als vrijwilliger of waar organisaties een vrijwilligersvacature kunnen uitzetten. Het steunpunt beschikt over een database van vrijwilligers en vacatures en probeert deze te matchen. Het gaat om vrijwilligerswerk in diverse sectoren zoals sport, jeugdwerk en maatschappelijke dienstverlening. Stichting Platform Vrijwillige Thuiszorg in de Bevelanden bood tot 2007 door middel van het Steunpunt Zorg Vrijwilligers hulp aan mensen die thuis hulp nodig hebben door ziekte, handicap of ouderdom. Ook hier werden vrijwilligers en zorgvragen aan elkaar ge-

koppeld. Het Steunpunt Zorg Vrijwilligers heeft tot en met 2007 ook bijvoorbeeld de klusdienst voor ouderen en mensen met een beperking in de gemeente Kapelle gecoördineerd. Deze klusdienst is in 2006 opgestart in samenwerking met de gemeente Kapelle en de Kapelse Seniorenraad. Doordat het budget Coördinatie Vrijwillige Thuiszorg en Mantelzorg (CVTM) echter fors is afgenomen, kunnen de gemeenten Goes, Noord-Beveland en Kapelle niet meer gezamenlijk het Steunpunt bekostigen. Verder zijn vrijwilligersorganisaties zoals Gilde De Bevelanden en het Rode Kruis actief in de regio; het Rode Kruis heeft ook een afdeling in Kapelle.

3.4.2 Knelpunten

2008 is het laatste jaar van het Breedtesportproject. Om de verenigingsondersteuning te continueren zal de gemeente budget vrij moeten maken om zelf cursussen in te kopen bij Sport-Zeeland.

Er is in de gemeente Kapelle geen vrijwilligerssteunpunt, mantelzorgsteunpunt of Wmo-steunpunt. Er zijn alleen regionale steunpunten t.b.v. vrijwilligers en mantelzorgers, maar een steunpunt in de eigen gemeente is laagdrempeliger en makkelijker bereikbaar. Ook zijn de bestaande regionale steunpunten niet altijd bekend bij de plaatselijke bevolking, zo bleek bij het promoten van de klusdienst van het Steunpunt Zorg Vrijwilligers in de gemeente Kapelle. Verder is het Steunpunt Zorg Vrijwilligers per 2008 opgeheven. De gemeenten zullen dus zelf deze functie moeten overnemen.

In samenwerking met Scoop is gedurende 2007 een onderzoek uitgevoerd naar de ondersteuningsbehoefte van mantelzorgers en vrijwilligers. Er zijn 4 bijeenkomsten gehouden voor het algemene vrijwilligerswerk. Daarnaast was er een jongerentraject voor jongeren van 12 tot 25 jaar. De conclusies van dit onderzoek zijn in juni 2007 gepresenteerd. Tijdens het benaderen van de mantelzorgers werd reeds duidelijk dat mensen zichzelf niet herkennen als mantelzorger en onbekend zijn met mantelzorgondersteuning. De groep is moeilijk bereikbaar. Slechts 24 mantelzorgers hebben meegewerkt aan het onderzoek door het invullen van een vragenlijst. De belangrijkste aanbevelingen naar aanleiding van dit onderzoek:

- Mantelzorgers (h)erkennen en stimuleren zichzelf te herkennen;
- Consulents moeten mantelzorgers (leren) signaleren;
- Goede volledige informatie op één punt;
- Ontlasten van mantelzorger.

Wel werd duidelijk dat er geen standaard "ondersteuningspakket" bestaat voor de mantelzorger. Iedere mantelzorger heeft te maken met een unieke situatie. De behoefte aan ondersteuning kan variëren van een luisterend oor tot respijtzorg.

Uit het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van vrijwilligers kwamen de volgende knelpunten naar voren:

- Vrijwilligerstekort (met name bestuursleden zijn lastig te vinden/te behouden. Als mogelijke oorzaak wordt genoemd dat men zich liever inzet voor een korte klus, een bestuursfunctie is iets langdurigs);
- Behoefte aan cursussen;
- Meer financiële middelen;
- Het ontbreken van een vraagbaak van vraag en aanbod vrijwilligers;
- Waardering vrijwilligerswerk.

De volgende aanbevelingen werden gedaan:

- Service + ontmoetingspunt (wellicht te koppelen aan het Wmo-steunpunt);
- Waardering en promotie;

- Collectieve vrijwilligersverzekering;
- Taakverlichting voor verenigingen en organisaties (bijvoorbeeld ondersteuning in de ledenadministratie).

Overigens hebben sommige vrijwilligersinstellingen reeds een collectieve vrijwilligersverzekering. Deze aanbeveling geldt met name voor de kleine verenigingen.

Voor de jongeren geldt bij benadering hetzelfde. Waardering, bijvoorbeeld door aanwezigheid van het college bij een activiteit, is voor hen het belangrijkste. Opvallend is dat zij oplossingsgerichter en zelfwerkzamer zijn. Jongeren proberen knelpunten zelf op te lossen zonder een beroep te doen op bijvoorbeeld de gemeente.

3.4.3 Relaties andere prestatievelden

Uiteraard zijn over de hele breedte van de Wmo vrijwilligers actief. Vrijwilligersondersteuning is ook een onderdeel van prestatieveld 1. Dit gebeurt door middel van het verstrekken van subsidies en het aanbieden van cursussen deskundigheidsbevordering vanuit het Breedtesportproject. Vanuit de collectieve preventie geestelijke gezondheidszorg, prestatieveld 8, zijn er cursussen van Emergis t.b.v. naastbetrokkenen van mensen met een psychische of psychiatrische aandoening. In sommige gevallen is dit tevens een vorm van mantelzorgondersteuning.

3.4.4 Doelen

Één van de uitgangspunten van de gemeenteraad, verwoord in de Startnotitie Wmo, is dat investeren in de ondersteuningstructuur van vrijwilligerswerk en mantelzorg van groot belang is. Het realiseren van een Wmo-steunpunt in de Bruelisstraat waar tevens informatie kan worden verkregen voor vrijwilligers en mantelzorgers draagt hier aan bij. Belangrijke doelen zijn het ontwikkelen van een vrijwilligersvacaturebank en het voorkomen van overbelasting van mantelzorgers door het bieden van ondersteuning. In paragraaf 3.3.4 staat de uitwerking van het steunpunt nader omschreven.

Uit het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van vrijwilligers bleek dat er behoefte is aan een service- en ontmoetingspunt. Dit kan gekoppeld worden aan het Wmo-steunpunt. Informatie over vrijwilligerswerk maar ook het aanbod van cursussen is hier te vinden. Gedurende 2007/2008 wordt er vanuit het Breedtesportproject een verenigingsenquête gehouden waarin de sportverenigingen specifiek aan kunnen geven welke cursussen en ondersteuning voor hen van nut zouden zijn. Het aanbod van cursussen zal hier vervolgens op worden aangepast.

Ook is aangegeven dat er behoefte is aan een “vraagbaak van vraag en aanbod vrijwilligers”. Dit zal gerealiseerd worden door het ontwikkelen van een vrijwilligers-vacaturebank. Aanmeldingen van (potentiële) vrijwilligers en vacatures komen binnen bij het steunpunt en worden verwerkt in een databank waarvan zowel een digitale als een papieren versie is in te zien door belangstellenden. De medewerker op het steunpunt zal zoveel mogelijk vraag en aanbod matchen.

In het verlengde van de verenigingsenquête vanuit Breedtesport zullen ook andere verenigingen die actief zijn op welzijnsgebied en vrijwilligersorganisaties geënquêteerd worden om knelpunten en ondersteuningsbehoefte in kaart te brengen.

Naar voorbeeld van het project “Senioren voor... uw gemeente” van Bureau Senia te Utrecht kan een project opgezet worden om meer senioren actief te laten participeren in de samenle-

ving. Senioren voor... uw gemeente houdt in dat de gemeente samen met een welzijnsinstelling jaarlijks de inwoners van 62 en/of 63 jaar uitnodigt voor een bijeenkomst waarin vrijwilligerswerk centraal staat. Centraal staat het matchen van de talenten van de senioren met vrijwilligerswerk. Na een pilot kan bekeken worden of jaarlijkse bijeenkomsten zinvol zijn.

Een ander doel is het onder de aandacht brengen van mantelzorg en mantelzorgondersteuning. Een eerste stap hierin is mantelzorgers bewust te maken van het feit dat ze mantelzorger zijn. Mantelzorgers herkennen zichzelf niet als mantelzorger en zolang dit het geval is zullen zij ook geen gebruik maken van voorzieningen die er zijn voor mantelzorgers. Een bewustwordingscampagne of voorlichting kan hierbij helpen. In 2008 zal aandacht worden besteed aan de bekendheid van het begrip mantelzorg. Herkenning is zeer belangrijk. Niet alleen door de mantelzorger zelf maar zeker ook door de Wmo-consulenten, thuiszorgmedewerkers, huisartsen etc. Pas als deze personen een mantelzorger of iemand die mantelzorg ontvangt herkennen, kan er gewezen worden op de mogelijkheden op ondersteuning. Behalve herkenning moet uiteraard ook de ondersteuning geregeld zijn. De gemeenteraad heeft aangegeven dat respijtzorg veel aandacht moet krijgen. Zorgvrijwilligers kunnen tijdelijk de zorg van een mantelzorger uit handen nemen; door huishoudelijke taken over te nemen zodat de mantelzorger meer tijd heeft voor andere bezigheden maar ook door bijvoorbeeld een dagdeel in de week thuis aanwezig te zijn voor de mantelzorgontvanger zodat de mantelzorger even letterlijk weg kan uit de thuissituatie. De hulp die de vrijwilliger biedt is geen vervanging van de professionele thuiszorg, maar een aanvulling op de hulp van mantelzorger. Door middel van de te ontwikkelen vrijwilligersvacaturebank kunnen ook zorgvrijwilligers worden geworven. Voor mantelzorgers relevante informatie is verkrijgbaar op het Wmo-steunpunt.

3.4.5 Wat kost het ons nu

Begroting 2007

Breedtesport Verenigingsondersteuning € 14.749,-- (valt onder het totaalbudget Breedtesport, reeds genoemd onder prestatieveld 1).

Subsidies muziek- en zangverenigingen, jeugdsubsidies, subsidie Stichting Welzijn en Zorgverlening aan ouderen, subsidie SJK / overig jeugdwerk, reeds genoemd onder prestatieveld 1.

3.4.6 Wat gaat het ons kosten

Verenigingsondersteuning: cursusaanbod SportZeeland inkopen: zie 3.1.6

Kosten steunpunt: zie 3.3.6

3.5 Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem

Het prestatieveld "het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem" heeft betrekking op collectieve voorzieningen. Het gaat om algemene maatregelen die, zonder dat men een beroep hoeft te doen op de gemeente, ten goede kunnen komen aan iedereen die daaraan behoefte heeft. Het gaat niet uitsluitend om maatregelen die alleen gericht zijn op mensen met een beperking of een chronisch psychisch of psychosociaal probleem, maar om maatregelen die het voor alle burgers, inclusief de burgers met een beperking, mogelijk maken deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer.

3.5.1 Uitgangssituatie

Stichting Maatschappelijk Werk en Welzijn Oosterschelderegio biedt "gratis" hulp op het gebied van onder meer relatieproblemen, spannings- of depressieve klachten, materiële problemen en sociaal-maatschappelijke problemen. Iedereen kan hier zonder verwijzing of voorwaarden terecht voor een gesprek. Dat kan op een van de kantoren van SMWO plaatsvinden of bij de hulpvrager thuis. Ook biedt het SMWO "gratis" Sociaal Raadsliedenwerk. Er wordt praktische hulp geboden bij het invullen van formulieren, het opstellen van brieven of bezwaarschriften en het formuleren van klachten. Tevens kan het Sociaal Raadsliedenwerk namens de cliënt bemiddelen bij een instantie. Andere vormen van voorliggende voorzieningen zijn bijvoorbeeld vrijwillige thuiszorg, de klussendienst en vriendschappelijke (huis)bezoeken.

Afdeling Sociale Zaken van de gemeente Kapelle biedt schuldhulpverlening en reïntegratietrajecten.

De gemeente Kapelle streeft ernaar dat gebouwen in de openbare ruimte toegankelijk zijn voor mensen met een rolstoel of een ander hulpmiddel.

Zowel vanuit het Breedtesportproject als vanuit Stichting Welzijn en Zorgverlening aan Ouderen zijn er activiteiten voor zowel mensen met een beperking als mensen zonder beperking. Een van de onderdelen van Volwassenen- en ouderensport is GALM, het sportstimuleringsproject om ouderen aan het bewegen te krijgen en te houden. De lessen GALM bestaan uit een veelzijdig aanbod van sportieve activiteiten waaraan iedereen kan deelnemen. Plezier in bewegen, en hiermee het bevorderen van de gezondheid, is het belangrijkste doel. Achterliggende gedachte is dat mensen op een speelse manier moeten leren om veelzijdig te bewegen. De verschillende lessen vergroten de vaardigheid om de motorische eigenschappen (kracht, snelheid, lenigheid, uithoudingsvermogen en coördinatievermogen) toe te passen voor het uitvoeren en volhouden van motorische handelingen (lopen, sprinten, werpen, etc.) in motorisch gedrag (sport- en spelgedrag). De GALM-docenten houden tijdens de lessen rekening met de mogelijkheden en beperkingen van de deelnemers. Stichting Welzijn en Zorgverlening aan Ouderen biedt ook een veelzijdig programma van sportieve activiteiten waaronder (zit)gymnastiek (Meer bewegen voor ouderen), dansen, koersbal, yoga en zwemmen. Maar ook activiteiten met een meer educatief doel, zoals computerlessen, of sociaal doel, zoals soos, biljarten en sjoelen, staan wekelijks op het programma. De ouderenbonden bieden eveneens dergelijke activiteiten aan. In de gemeente Kapelle zijn geen sportverenigingen voor mensen met een beperking. Wel worden enkele regionale sportverenigingen voor mensen met een beperking gesubsidieerd.

De ouderenadviseurs van de gemeente Kapelle hebben gedurende 2005 en 2006 alle 75-plussers in de gemeente benaderd en hebben informatie en voorlichting gegeven en geïnven-

tariseerd hoe de 75-plussers wonen en leven, wat hun interesses zijn en welke knelpunten ze tegenkomen. Uit dit onderzoek bleek dat de ouderen vaak alleen zijn. Dit wordt echter niet door alle ouderen als probleem gezien.

3.5.2 Knelpunten

De activiteiten van Stichting Welzijn en Zorgverlening aan Ouderen zijn, mede door het wegvallen van het CVV-vervoer, niet altijd bereikbaar voor iedereen. Voor het vervoer van en naar de dagverzorging zet Stichting Ouderenzorg Kapelle vrijwilligers in. Om dit voor de activiteiten ook te doen is niet haalbaar. Er wordt dan te vaak een beroep gedaan op de vrijwilligers van Stichting Ouderenzorg Kapelle. Het is een knelpunt.

3.5.3 Relaties andere prestatievelden

Het bevorderen van deelname aan de maatschappij van mensen met een beperking heeft te maken met het bevorderen van sociale samenhang (prestatieveld 1). Met name Breedtesport en de activiteiten van Stichting Welzijn en Zorgverlening aan Ouderen dragen bij aan de maatschappelijke deelname van mensen met een beperking. Middels het subsidiebeleid worden bepaalde initiatieven voor onder meer gehandicapte sporters maar ook voor bijvoorbeeld ouderen gestimuleerd. Omdat veel voorliggende voorzieningen zoals vrijwillige thuiszorg, de klussendienst en vriendschappelijke (huis)bezoeken door vrijwilligers worden verzorgd, is er ook een relatie met prestatieveld 4, het ondersteunen van mantelzorg en vrijwilligers. Het gaat hier om vrijwilligers die het mogelijk maken voor anderen om deel te nemen aan de maatschappij.

3.5.4 Doelen

Door het toenemende aantal ouderen zal er geleidelijk een tekort ontstaan aan geschikte ouderenwoningen. Het aanpasbaar bouwen is alleen mogelijk bij nieuwbouw, maar door op te plussen zijn ook bestaande woningen te gebruiken. In de Zuidhoek komen geen seniorenwoningen, wel levensloopbestendige huizen. Het opplussen van huurwoningen is een taak van de RWS. Jaarlijks geeft de RWS 100 ratiowoningen een rugzak: onder meer een toilet op eerste verdieping. In Wemeldinge is men klaar, in Kapelle moet nog worden begonnen. Over 5 jaar zullen alle huizen gedaan zijn.

De groeiende groep oudere eigenaar-bewoners wil het liefst zo lang mogelijk zelfstandig in hun eigen woning blijven wonen en zo deel blijven uitmaken van de samenleving. Het is daarvoor belangrijk dat de woning geschikt is of op tijd geschikt wordt gemaakt door middel van het opplussen. Omdat veel jongere ouderen nog niet nadenken over mogelijke beperkingen op latere leeftijd, is het belangrijk hen te informeren over het belang en de mogelijkheden van aanpassingen aan hun woning. Niet alleen voor de oudere eigenaar-bewoner biedt het tijdig (laten) aanbrengen van aanpassingen voordelen. Voor gemeenten kan dit betekenen dat een beroep op grote woningaanpassingen op grond van de Wmo kan worden uitgesteld of voorkomen. De gemeente Kapelle zal het opplussen van woningen stimuleren. M.b.v. de VNG-handreiking "Opplussen woningen van oudere eigenaar-bewoners" en in samenwerking met de Kapelse Seniorenraad zal worden uitgewerkt hoe het opplussen gestimuleerd kan worden en wat de kosten hiervan zullen bedragen. Hiervoor zal eerst een pilot worden ontwikkeld. De subsidiemogelijkheden via de Provincie worden onderzocht. Overigens heeft de gemeenteraad in de ouderennota "Wijs met grijs" reeds ingestemd met het opplussen.

De GALM-groepen blijven bestaan bij de gymnastiekverenigingen WIK en Olympia. Indien nodig kunnen zij nog een beroep blijven doen op ondersteuning vanuit de gemeente.

De raad heeft aangegeven vooral de collectieve voorzieningen die er reeds zijn te willen benutten. Pas als deze niet voldoende oplossingen bieden kan er bijvoorbeeld een beroep worden gedaan op vrijwilligers van het steunpunt. Zo is Kapelle te klein om een boodschappen-service op te zetten. De supermarkten kunnen al thuisbezorgen en er is een SRV-wagen. In eerste instantie dienen mensen hier gebruik van te maken of een beroep te doen op hun eigen sociale netwerk. Indien dit incidenteel geen mogelijkheid is, kan een vrijwilliger worden gevraagd. Het steunpunt werkt in dit geval vraaggericht. Vanuit het steunpunt zal tevens de mogelijkheid worden onderzocht om vrijwilligers in te zetten om mensen van en naar activiteiten te vervoeren.

3.5.5 Wat kost het ons nu

Begroting 2007

Subsidie Algemeen maatschappelijk werk	€ 188.645,--
Subsidies overig maatschappelijk werk (o.a. Humanitas en Slachtofferhulp)	€ 8.235,--
Subsidies gehandicaptenbeleid	€ 395,--
Subsidies ouderenwerk	€ 460,--

3.5.6 Wat gaat het ons kosten

Sport:

Volwassenen-ouderensport: zie 3.1.6

Subsidies:

De subsidiebedragen worden aangepast aan de VZG-norm. Na de herziening van het subsidiebeleid zullen de bedragen mogelijk afwijken van de huidige bedragen.

Opplussen:

Ca. € 30.000,--, te betrekken uit de post woonvoorzieningen Wmo. De mogelijkheid om hiervoor een subsidieverzoek in te dienen bij de Provincie wordt onderzocht.

3.6 Het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer

Het prestatieveld "het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer" heeft betrekking op voorzieningen, die aan de behoefte van het individu zijn aangepast. Het gaat om maatschappelijke ondersteuning gericht op individuen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem. Vormen van ondersteuning zijn onder meer hulp bij de huishouding, woonvoorzieningen, rolstoelen, maaltijdvoorziening, sociale alarmering en vervoersvoorzieningen.

3.6.1 Uitgangssituatie

Het verstrekkingenbeleid van de gemeente Kapelle is vastgelegd in de Verordening Voorzieningen maatschappelijke ondersteuning die door de raad is vastgesteld op 19 september 2006. In deze verordening is in grote lijnen vastgelegd wie aanspraak maakt op individuele voorzieningen en onder welke voorwaarden. Een uitgebreidere uitwerking staat in het Besluit maatschappelijke ondersteuning en de Beleidsregels.

De Beleidsregels zijn vastgesteld door het college en gericht op de uitvoering van het beleid omtrent de verstrekkingen van individuele voorzieningen.

De raad heeft uitgesproken bij het vaststellen van de eigen bijdrage(n) rekening te houden met de draagkracht van de burger en eventuele cumulatieve-effecten. Ook dient de burger te kunnen kiezen; dit is gerealiseerd door het aangaan van raamovereenkomsten met verschillende zorgaanbieders zodat iedere burger kan kiezen voor zorg die aansluit bij de eigen identiteit of specifieke wensen.

3.6.2 Knelpunten

Behalve de aanvragen voor voormalige Wvg-voorzieningen worden per 1 januari 2007 ook aanvragen voor Huishoudelijke Hulp ingediend bij de gemeente. Het wegvallen van het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer in Zeeland per januari 2007 heeft tot gevolg dat er ook meer aanvragen voor een vervoervoorziening worden ingediend. De Provincie heeft besloten het CVV op te heffen omdat dit te duur was. Het aantal aanvragen Wmo-voorzieningen is daardoor aanmerkelijk groter dan het aantal aanvragen Wvg-voorzieningen. Dit betekent een grote druk op de Wmo-consulenten.

De huishoudelijke hulp wordt geïndiceerd met behulp van de beslisboom van het CIZ. Het invullen van de beslisboom is arbeidsintensief en indien een aanvraag te complex blijkt te zijn, gaat deze alsnog naar het CIZ. Dit is tijdrovend. De beslisboom redeneert vanuit de *beperkingen* van de cliënt. Indien er zou worden uitgegaan van de *mogelijkheden* van de cliënt zou wel eens een ander beeld kunnen ontstaan. Het Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterschelderegio onderzoekt de indicering.

De klantgegevens werden onder de Wvg bijgehouden in Excel bestanden. Om gegevens beter terug te kunnen zoeken en een digitaal dossier te kunnen bijhouden ontbreekt het aan een geschikt automatiseringsprogramma.

Andere knelpunten zijn met name zaken die te maken hebben met het nieuwe uitvoeringsbeleid. Er dienen nog enkele procedures te worden ontwikkeld met betrekking tot de aanvraag van eenvoudige voorzieningen (bijvoorbeeld een douchestoel), het melden van gegevens aan het Centraal Administratie Kantoor, de berekening van Persoonsgebonden Budgetten en de

periodieke uitbetaling hiervan door de afdeling financiën. Ook de toename van het aantal indicaties Huishoudelijke Hulp 1 en de afname van het aantal indicaties Huishoudelijke Hulp 2 is een knelpunt. Hiervoor is reeds een overgangsregeling vastgesteld.

3.6.3 Relaties met andere prestatievelden

Bij een goed stelsel van collectieve voorzieningen (prestatieveld 5) zal er minder vaak een beroep worden gedaan op de individuele voorzieningen. Hetzelfde geldt voor de mantelzorg- en vrijwilligersondersteuning (prestatieveld 4). Om te zorgen dat mensen met een rolstoel of een ander hulpmiddel zich goed kunnen voortbewegen in hun woonomgeving, moeten gebouwen in de openbare ruimte rolstoeltoegankelijk zijn (prestatieveld 5).

Bij de indicatiestelling wordt gebruik gemaakt van het protocol gebruikelijke zorg. Dit betekent dat bij de indicatiestelling rekening wordt gehouden met de mogelijkheden die een partner of andere huisgenoot heeft in de verzorging van het huishouden. Het gaat hier om de normale, dagelijkse zorg waarvan verwacht wordt dat partners, ouders en inwonende kinderen elkaar die onderling geven omdat ze een gezamenlijk huishouden voeren. Er is hier geen sprake van mantelzorg. Bij mantelzorg wordt de normale (gebruikelijke) zorg in zwaarte, duur en intensiteit overschreden.

3.6.4 Doelen

Het aantal ingediende aanvragen Wmo-voorzieningen is groter dan het aantal aanvragen Wvg-voorzieningen was. Door de toenemende vergrijzing zal het aantal waarschijnlijk verder toenemen. Ook wordt vanaf 2009 de Ondersteunende Begeleiding een onderdeel van de Wmo, en in een later stadium ook de Activerende Begeleiding, met een verdere toename van het aantal aanvragen tot gevolg. Dit vraagt om oplossingen op het personele gebied. Om meer regie te houden op de indicatiestelling Huishoudelijke Hulp, is het gunstig de Wmo-consulenten te scholen zodat zij zelf kunnen indiceren. Uitbreiding van fte's is een voorwaarde om zelf (meer) te gaan indiceren.

Automatisering van de klantbestanden heeft vele voordelen. Een koppeling aan het gemeentelijke GBA-systeem betekent dat er van de juiste persoonsgegevens gebruik wordt gemaakt. Digitale klantdossiers maken het mogelijk een cliënt integraal te benaderen. In sommige gevallen zal een cliënt die een Wmo-voorziening aanvraagt ook in aanmerking komen voor bijzondere bijstand. Door ook de betalingen aan de klantdossiers te koppelen, ontstaat een compleet dossier van de klant waarin de voortgang van het hele proces rondom de toekenning van een voorziening te volgen is. Dit betekent dat de financiële afhandeling van de afdeling Financiën naar de afdeling Zorg en Welzijn gaat.

De aanvragen voor een Wmo-voorziening komen binnen bij de gemeente. Zogenaamde gecombineerde aanvragen komen binnen bij het CIZ. Bij gecombineerde aanvragen is minstens één van de aangevraagde voorzieningen een AWBZ-voorziening. Door een deel van de indicatiestellingen uit te besteden, bijvoorbeeld aan het CIZ, of Wmo-aanvragen ook rechtstreeks bij het CIZ binnen te laten komen, wordt weliswaar werk bespaard maar raakt de gemeente Kapelle haar regiefunctie deels kwijt. Willen we deze regiefunctie behouden, dan moeten we een oplossing zoeken in de uitbreiding van fte's van de Wmo-consulenten. Door werkprocessen te automatiseren wordt de werkdruk uiteindelijk verlicht. Het kost echter tijd om een en ander te implementeren.

3.6.5 Wat kost het ons nu

Betalingen door Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterschelderegio ten behoeve van de Wmo in 2007:

Indiceringen	€ 21.006,--
Hulpmiddelen	€ 120.136,--
Regiotaxi	€ 86.864,--
Aankoop trapliften	€ 36.748,--
HH	€ 898.483,--
Totaal	€ 1.163.237,--

Begroting 2007

Huishoudelijke hulp	€ 859.363,--
Bijdrage samenwerkingsverband huishoudelijke hulp	€ 5.000,--
Vervoersvoorzieningen gehandicapten, incl. indiceringskosten	€ 319.500,--
Bijdrage samenwerkingsverband vervoersvoorzieningen gehandicapten	€ 12.950,--
Woonvoorzieningen gehandicapten	€ 147.000,--

3.6.6 Wat gaat het ons kosten

De verhouding Huishoudelijk Hulp 1 Huishoudelijke Hulp 2 was begin 2007 16 % - 84 %. Dit heeft zich ontwikkeld tot 48 % - 52 % aan het einde van 2007. Het aantal indicaties HH1 neemt dus toe t.o.v. het aantal indicaties HH2. Er dient rekening gehouden te worden met een uiteindelijke verhouding van 80 % - 20 %. Deze uiteindelijke verhouding is nu nog niet bereikt door het instellen van de overgangsregeling.

Mede door de extra kosten overgangsregeling wordt het begrote bedrag huishoudelijke hulp overschreden. De overgangsregeling blijft gedurende 2008 bestaan. Met de nieuwe aanbesteding van de Huishoudelijke Hulp worden mogelijk de tarieven voor HH1 en HH2 herzien, waardoor de overgangsregeling niet meer nodig is. Er dient de komende jaren rekening te worden gehouden met verder stijgende kosten.

3.7 Maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en huiselijk geweld; het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen; het bevorderen van verslavingsbeleid

De laatste drie prestatievelden "maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en huiselijk geweld; het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ), met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen; het bevorderen van verslavingsbeleid" hebben in het bijzonder betrekking op kwetsbare mensen voor wie het zeer belangrijk is dat zij ondersteuning ontvangen om te kunnen participeren in de samenleving. Centrumgemeente Vlissingen ontvangt de gelden ten behoeve van de OGGZ en de verslavingszorg en bepaalt in overleg met de andere gemeenten de bestemming en de spreiding van de gelden.

3.7.1. Uitgangssituatie

Maatschappelijke opvang heeft betrekking op het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding en hulpverlening, informatie en advies aan personen die geen thuis meer hebben. Vaak is er sprake van een forse schuldenproblematiek, een laag opleidingsniveau, psychische stoornissen en verslavingsproblematiek.

Huiselijk geweld wordt sinds enkele jaren bewust breed gedefinieerd: geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer is gepleegd. Geweld is de aantasting van de persoonlijke integriteit, geestelijk of lichamelijk (inclusief seksueel). De huiselijke kring van het slachtoffer kan bestaan uit (ex-)partners, gezinsleden, familieleden of huisvrienden. Er worden vijf soorten geweld onderscheiden: lichamelijk, seksueel, psychisch, belaging en bedreiging. Op 1 januari 2006 is het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Zeeland (ASHGZ) van start gegaan. Dit project met een looptijd van twee jaar heeft als doel de bekendheid over het onderwerp huiselijk geweld te vergroten en te zorgen voor een sluitende ketenaanpak in de hulpverlening. In 2007 hebben de Zeeuwse gemeenten besloten het ASHGZ in stand te houden en hier per 2008 ook middelen voor vrij te maken. Globaal uitgangspunt is vanaf 1 januari 2008 een anonieme telefoonlijn in stand te houden én hulpverlening voor betrokkenen (slachtoffer, pleger en kinderen als getuigen) en coördinatie van die hulp in te bedden in de bestaande organisaties.

De OGGZ richt zich op sociaal kwetsbare mensen. Dit zijn mensen die kampen met meer- of minder-voudige problemen, waaronder meestal psychische en/of verslavingsproblemen, die onvoldoende zelfredzaam zijn en meestal niet duidelijk om hulp vragen. In de OGGZ bieden professionals ongevraagd(e) bemoeienis aan deze mensen om te voorkomen dat hun leefsituatie verder verslechtert met dakloosheid als mogelijk gevolg. De OGGZ-doelgroep is zeer heterogeen. Het gaat om mensen met een verhoogd risico op uitval, de uitvallers zelf en mensen die weer proberen "op te krabbelen". Tot de doelgroep behoren bijvoorbeeld eenzame mensen, depressieve en/of demente ouderen, mensen met forse schulden, woningvervuilers, mensen die lange tijd afhankelijk zijn van geestelijke gezondheidszorg, maar ook de langdurig verslaafden, daklozen en straatprostituees. De gemeente heeft op het gebied van de OGGZ twee functies te vervullen: een vangnetfunctie en een herstelfunctie. De vangnetfunctie is om te voorkomen dat mensen verder afglijden en de herstelfunctie om ervoor te zorgen dat mensen weer mee kunnen doen.

Ambulante verslavingszorg betreft de maatschappelijke zorg gericht op verslaafden (uitgezonderd alle individuele geneeskundige verslavingszorg) en preventie van verslavingsproblemen inclusief activiteiten in het kader van de bestrijding van overlast door verslaving.

In de gemeente Kapelle zijn enkele voorzieningen op het gebied van deze laatste drie prestatievelden. Stichting In de Vrijheid is een christelijk geïnspireerd afkickcentrum opgericht te Wemeldinge door een ex-verslaafde. De opvang is AWBZ-gesubsidieerd. Naast opvang houdt de stichting zich ook bezig met preventieactiviteiten en voorlichting. Ook De Toevlucht, een beschermde woonvorm van Eleos, stichting voor gereformeerde geestelijke gezondheidszorg, biedt hulp aan mensen met psychische en psychiatrische stoornissen. Van zowel Stichting In de Vrijheid als De Toevlucht wordt gebruik gemaakt door Kapelse inwoners maar met name ook door mensen van buiten de gemeente. Emergis biedt verschillende cursussen en themabijeenkomsten aan waaraan inwoners van Kapelle deelnemen.

Stichting Voorkom! is een organisatie die gericht is op het voorkomen van verslavingen. Deze stichting geeft preventieve voorlichtingen over de thema's alcohol, drugs, gokken en roken op de Kapelse basisscholen.

Het Meldpunt- en actiepunt bemoeizorg, dat onder de GGD functioneert, is in alle gemeenten actief en in de Oosterschelderegio functioneert daarnaast ook nog het woonherkansensproject. Beide activiteiten zijn uitvoering van OGGZ.

De huidige hulpverlening en projecten op deze laatste drie prestatievelden overstijgt de gemeentegrenzen. We hebben te maken met een centrumgemeente (Vlissingen) die de OGGZ-gelden en de gelden voor de verslavingszorg ontvangt, en met vestigingsgemeenten van bepaalde hulp en projecten. De raad is er een voorstander van samen te werken indien er sprake is van een aantoonbare meerwaarde. Dit geldt voor dit terrein, de hulp aan en opvang van kwetsbare mensen, zeker.

3.7.2 Knelpunten

Enkele organisaties die voorheen subsidie ontvingen via het Zorgkantoor voor CPGGZ (collectieve preventie geestelijke gezondheids zorg)-activiteiten, hebben subsidieverzoeken ingediend bij de gemeenten. Vaak is niet bekend of en zo ja hoeveel Kapelse cliënten gebruik maken van de activiteiten. Samen met de Oosterscheldegemeenten zal Palazzoli-huis Goes, steunpunt voor mensen met kanker en hun naasten, en Stichting Wil, onderdeel van Stichting Petra, die hulp biedt aan slachtoffers van (huiselijk) geweld, in 2008 nog gesubsidieerd worden. Andere organisaties voldeden niet geheel aan de voorwaarden van de bedoelde subsidieregelingen. Enkele organisaties hebben alleen een subsidieverzoek ingediend bij de grotere gemeenten. Opgemerkt moet worden dat deze organisaties allemaal goed werk doen wat door het wegvallen van de subsidie wellicht niet gecontinueerd kan worden. Met alle subsidieverzoeken instemmen is echter financieel niet haalbaar.

3.7.3 Relaties met andere prestatievelden

De laatste drie prestatievelden hebben onder meer het voorkómen van sociaal isolement tot doel. Dit heeft te maken met het bevorderen van de sociale samenhang en dus met prestatieveld 1.

3.7.4 Doelen

Op deze drie prestatievelden geldt dat samenwerking in de regio of met de provincie van belang is. Het gezamenlijk afstemmen van de inzet van de middelen CPGGZ met de Oosterscheldegemeenten heeft als voordeel dat de huidige CPGGZ-activiteiten gecontinueerd kunnen worden. Voor een kleinere gemeente als Kapelle is dit gunstig: het aanbod van CPGGZ-

activiteiten blijft op deze wijze breed. Cursussen en activiteiten kunnen door Emergis en andere aanbieders immers worden aangeboden aan deelnemers uit verschillende gemeenten tegelijk. Dit gebeurde voor de invoering van de Wmo ook; Kapelse deelnemers namen samen met deelnemers uit andere gemeenten deel aan onder meer cursussen weerbaarheid op school en cursussen voor betrokkenen bij autisme en betrokkenen bij schizofrenie. Indien cursussen en activiteiten voor de gemeenten apart worden gehouden, is de kans groot dat er te weinig deelnemers zijn om een en ander door te laten gaan.

Met de invoering van de Wmo hebben de gemeenten de opdracht een samenhangend beleid te ontwikkelen voor sociaal kwetsbare personen. Daarnaast verwachtte het Ministerie van VWS in 2007 van de RCVZ (Regionale Commissie Verslavingszorg Zeeland) de opstelling van een Zeeuws plan voor maatschappelijke opvang en verslavingszorg. Dit plan, het Zeeuws Kompas genoemd, moet leiden tot minder daklozen, minder overlast en een betere opvang en zorg. Hoewel er sprake is van gescheiden verantwoordelijkheden, is duidelijk dat informatie en afstemming tussen de Zeeuwse gemeenten en de RCVZ van groot belang is. In 2007 is de contourennotitie van het Zeeuws Kompas vastgesteld. Inmiddels is het definitieve Zeeuws Kompas gereed.

3.7.5 Wat kost het ons nu

Begroting 2007

Bijdrage verslavingszorg inclusief preventiebeleid	€ 3.800,--
Bijdrage sociaal pension	€ 1.000,--
Bijdrage woonherkansenproject	€ 4.200,--

Een aantal bestaande subsidieregelingen waarvan de activiteiten passen binnen de prestatievelden van de Wmo worden overgedragen naar de gemeenten. Dit zijn gelden die voorheen naar het Zorgkantoor gingen en nu beschikbaar komen via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Dit betekent overigens geen verplichting voor de gemeenten om bepaalde taken uit te voeren. Het gaat om de volgende regelingen:

Onttrokken uit het budget Awbz

OGGZ (openbare geestelijke gezondheidszorg); gelden gaan naar centrumgemeente Vlissingen (€ 965.000,--)	
CPGGZ (collectieve preventie geestelijke gezondheidszorg)	€ 5.850,--

Onttrokken uit het budget subsidieregelingen Zorgkantoor

CVTM (coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg)	€ 7.297,--
VTA (vorming, training en advies)	€ 948,--
ZVP (zorgvernieuwingsprojecten GGZ); gelden gaan naar vestiginggemeenten Middelburg (€ 120.015) en Terneuzen (€ 16.793)	

3.7.6 Wat gaat het ons kosten

Samen met de Oosterscheldegemeenten zal een basispakket CPGGZ worden ingekocht bij Emergis. Subsidiering van Palazzoli-huis Goes in 2008 zal € 658,-- kosten.

De bijdrage van Kapelle t.b.v. het instandhouden van het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Zeeland, gebaseerd op 12.000 inwoners, zal € 1.239,-- per jaar bedragen.

Hoofdstuk 4 Uitvoeringsplan

In dit hoofdstuk worden de acties en indicatoren per prestatieveld omschreven. Dit beleidsplan is een groeimodel. Ontwikkelingen op de 9 prestatievelden gedurende de komende 4 jaar kunnen om aanvullende acties vragen. De onderstaande opsomming van acties is dus niet uitputtend. Volgens artikel 3 lid 2 van de Wet maatschappelijke ondersteuning kan het beleidsplan tussentijds gewijzigd worden.

4.1 Acties en indicatoren per prestatieveld

Prestatieveld 1: het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten

Acties

- Burgers en dorpsraden betrekken bij de inrichting van hun omgeving.
- Voorstel continuering activiteiten Breedtesport, uitvoering sportkennismakingsactiviteiten en pleintjesactiviteiten, aanbieden cursussen/ clinics.
- Herziening subsidiebeleid.
- Pilot Schore: behoeftenonderzoek en uitvoering plan Schore.
- Dorpshuis Schore meer inzetten voor de samenleving.
- Onderzoek toegankelijkheid sportverenigingen en accommodaties voor mensen met een beperking.

Indicatoren

- Op blokniveau is een speelveldje voor de kinderen en op wijkniveau een speelvoorziening voor de oudere jeugd.
- Een gemeld probleem via de klachtenlijn wordt binnen een week verholpen.
- In elke kern is een kunstwerk geplaatst; nieuwe kunstwerken in overleg met de burgers.
- De afvalverwijdering scoort in een tevredenheidsonderzoek minimaal een 7;
- Minimaal iedere schoolvakantie zijn er sportkennismakings- en pleintjesactiviteiten.
- Een gemeld probleem t.a.v. een gemeentelijke accommodatie wordt binnen een week verholpen.
- Het aantal (jeugd)leden van instellingen t.b.v. culturele expressie, sport en recreatieve activiteiten blijft stabiel.
- Jaarlijks minimaal drie nieuwe acties in het dorpshuis die het gebruik ervan door de samenleving bevorderen.

Prestatieveld 2: op preventie gerichte ondersteuning bieden aan jongeren met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden

Acties

- Uitvoering jeugdnota.
- Uitvoering gezondheidsnota.
- Opstellen nieuwe gezondheidsnota (en mogelijk gecombineerde Onderwijs-jeugdnota).

Indicatoren:

- Deze worden in de nieuwe nota's opgenomen.

Prestatieveld 3: het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning

Acties

- Overleggen met de verschillende Wmo-spelers.
- Ontwikkelen Wmo-steunpunt.
- Ontwikkelen brochure tegemoetkomingsregelingen.
- Continuering cursussen Breedtesport/vrijwilligers.

Indicatoren

- Brochure tegemoetkomingsregelingen.
- Jaarlijks minimaal vier cursussen t.b.v. vrijwilligers.

Prestatieveld 4: het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers

Acties:

- Verenigingsenquête .
- "Campagne" bekendheid mantelzorgers.
- Continuering cursussen Breedtesport.
- Vrijwilligersvacaturebank vraag + aanbod bij steunpunt.
- Mantelzorgondersteuning/incl. respijtzorg via het steunpunt.
- Pilot senioren en vrijwilligerswerk

Indicatoren:

Vanaf dat het steunpunt actief is:

- Jaarlijks minimaal vier cursussen t.b.v. (zorg)vrijwilligers.
- Er gaan jaarlijks 20 mensen vrijwilligerswerk doen.
- Er wordt jaarlijks 10 keer mantelzorgondersteuning verleend.
- Er zijn 50 mantelzorgers in Kapelle bekend.

Prestatieveld 5: het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem

Acties:

- Opplussen woningen van oudere eigenaar-bewoners.
- Continuering GALM-groepen.

Indicatoren:

- Het aantal deelnemers aan GALM-groepen groeit.
- Het aantal deelnemers aan MbvO en andere activiteiten SWZO groeit.
- Minimaal 15 opgepluste woningen per jaar.
- Minimaal 12 aanvragen klussendienst per jaar.

Prestatieveld 6: het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer

Acties:

- Uitvoering Verordening Voorzieningen maatschappelijke ondersteuning, Besluit maatschappelijke ondersteuning en Beleidsregels Wet maatschappelijke ondersteuning.

Indicatoren:

- De doorlooptijd van aanvraag tot verstrekking valt binnen de vastgestelde termijnen.

Prestatieveld 7, 8 en 9: maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en huiselijk geweld; het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen; het bevorderen van verslavingsbeleid

Acties:

- Nieuwe gezondheidsnota.
- Inzet CPGGZ-middelen gezamenlijk met de Oosterscheldegemeenten.
- Instandhouden Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Zeeland

Indicatoren:

- De bekendheid van het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Zeeland neemt toe.

NB De aantallen meldingen huiselijk geweld en bemoeizorg en de aantallen geregistreerde verslaafden en problematische alcohol- en drugsgebruikers geven niet per definitie een beeld van het daadwerkelijke aantal gevallen. Er kan dus niet gesteld worden dat een afname van het aantal meldingen betekent dat het aantal gevallen afneemt. Een toename van het aantal meldingen hoeft niet te betekenen dat het aantal gevallen toeneemt. Er wordt dus niet gestreefd naar een toename of afname van het aantal meldingen, maar naar een afname van het aantal gevallen.

4.2 Monitoring

De gemeente is verplicht onderzoek te doen naar de tevredenheid van vragers van maatschappelijke ondersteuning en over de uitvoering van de wet. De Zeeuwse gemeenten hebben in het College van Zorg en Welzijn afgesproken in te stemmen met een Zeeuwse aanpak voor het klanttevredenheidsonderzoek, prestatiegegevens en de ontwikkeling van een monitor. In Kapelle was afgesproken na een jaar tijd de Wmo te evalueren. Er zal echter een Zeeuwse monitor worden gehouden, gecoördineerd door Scoop. Hierdoor wordt er na anderhalf jaar geëvalueerd. Kinderziektes, met name op het gebied van de voorzieningenverstrekking, zijn of worden opgelost. Bovendien levert het Zeeuws breed monitoren voordelen op. De uitkomsten zijn immers vergelijkbaar en de coördinatie van Scoop betekent minder administratieve belasting voor de gemeenten.

Artikel 3 lid 2 van de Wmo geeft aan dat het beleidsplan tussentijds gewijzigd kan worden. Het beleid dat in 2008 en 2009 wordt ingezet, wordt gedurende de jaren daarna uitgevoerd, gemonitord en wanneer nodig aangepast. De Wmo-raad wordt bij de monitoring betrokken.

Hoofdstuk 5 Financiën

In de Startnotitie heeft de raad aangegeven dat de besteding van de middelen die van rijkswege voor de uitvoering van de Wmo beschikbaar worden gesteld het uitgangspunt is. Indien een sociale uitvoering van de wet dit vergt, is de bereidheid uitgesproken om extra eigen middelen beschikbaar te stellen.

5.1 Financiële bronnen van de Wmo

De Wmo wordt gefinancierd uit de volgende bronnen:

- De financiële middelen in het kader van de ingetrokken Welzijnswet, die beschikbaar zijn via de algemene uitkering van het gemeentefonds.
- De financiële middelen die in het kader van de ingetrokken Wet voorziening gehandicapten beschikbaar zijn via de algemene uitkering van het gemeentefonds.
- De financiële middelen voor de taken van de huishoudelijke hulp, mantelzorg en andere subsidieregelingen.
- De eigen bijdragen van de cliënten.
- De eigen middelen van de gemeente.

5.2 Overzicht subsidieregelingen die overgaan naar de Wmo:

Een aantal bestaande subsidieregelingen, waarvan de activiteiten passen binnen de prestatievelden van de Wmo, worden overgedragen naar de gemeenten. Dit betekent overigens geen verplichting voor de gemeenten om bepaalde taken uit te voeren.

Coördinatie vrijwilliger thuiszorg en mantelzorg (CVTM- regeling)

De subsidie is bestemd voor de coördinatie van steunpunten mantelzorg, organisaties vrijwillige thuiszorg en organisaties met een coördinatiefunctie op het gebied van vrijwillige terminale zorg (met uitzondering van palliatieve zorg en vrijwilliger terminale thuiszorg).

Openbare geestelijke gezondheidszorg

Betreft zorg aan individuen met een dreigende psychische stoornis en/ of een verhoogd risico daarop en bemoeizorg.

De middelen worden toegewezen aan centrumgemeenten

Zorgvernieuwing geestelijke gezondheidszorg

Projecten door en voor (ex) GGZ-cliënten die hulp verlenen aan zorgvragers die geïndiceerd zijn voor een van de ingevolgt Awbz geregelde zorgaanpakken.

Dure woningaanpassing op grond van de Wvg

Woningaanpassingen die meer dan €20.420 bedragen, kunnen worden gedeclareerd bij het rijk. Voor dergelijke aanpassing is indicatie van het CIZ noodzakelijk.

Vorming, training en advies (VTA)

In 2007 wordt 2,5 mln. voor vorming, training en advies aan de middelen voor de WMO toegevoegd met als doel het vrijwilligersbeleid op lokaal niveau te bevorderen. Deze middelen worden in 2007 over de gemeenten verdeeld.

Collectieve preventie GGZ

De middelen gaan in 2007 via het objectieve verdeelmodel CPGGZ-preventie naar de gemeenten. Hiervoor is een apart verdeelmodel ontwikkeld waarin rekening is gehouden met de relevante kenmerken van de doelgroep. De middelen zijn bedoeld om herkenning en begrip van ernstige psychische klachten te bevorderen, de bevolking bewust te maken wat zij zelf aan deze klachten kan doen en de doelgroep wegwijs te maken naar instanties. CPGGZ-preventie is gericht op de gehele bevolking of een gehele bevolkingsgroep.

5.3 Verwachte kosten per prestatieveld

Prestatieveld 1: het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten

Wat kost het ons nu

Begroting 2007

Sport	Projectkosten Breedtesport totaal	€ 55.589,--
	verenigingsondersteuning	€ 14.749,--
	sport in vrije ruimte	€ 5.445,--
	bewegingsonderwijs	€ 15.882,--
	volwassenen-ouderensport	€ 8.622,--
	beheer/coördinatie	€ 10.891,--
Cultuur	Subsidies muziek- en zangverenigingen	€ 25.205,--
	Organisatie culturele voorstellingen	€ 8.800,--
	Subsidies culturele activiteiten	€ 5.400,-
Jeugdsubsidies		€ 9.035,--
Subsidie Stichting Welzijn en Zorgverlening aan Ouderen		€ 124.161,--
Subsidie jeugdwerk		€ 148.300,--

Wat gaat het ons kosten

Schore:

Pilot Schore: bijeenkomst(en) 2008, "onderzoek" door burgers € 500,--
Vervolg afhankelijk van uitkomsten.

Sport:

Kosten continuering Breedtesport per 2009:
Volgens optie 1: per jaar, exclusief salariskosten € 20.000,--
Volgens optie 2: per jaar € 10.000,--

NB in 2009 kan dit bekostigd worden uit de nog niet bestede middelen Breedtesport.

Subsidies:

De subsidiebedragen worden aangepast aan de VZG-norm. Na de herziening van het subsidiebeleid zullen de bedragen mogelijk afwijken van de huidige bedragen.

Prestatieveld 2: op preventie gerichte ondersteuning bieden aan jongeren met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden

Zie jeugdnota.

Prestatieveld 3: het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning

Wat kost het ons nu

Begroting 2007

Biblioservicebus	€ 450,--
Subsidie Stichting Openbare Bibliotheek	€ 282.000,--
6 adviesraden x € 2.400,-- + € 750,-- presentiegelden =	€ 18.900,--

Wat gaat het ons kosten

Steunpunt:

Per jaar accommodatie, materiaal, vrijwilligersvergoeding	€ 20.000,--
Abonnement Xinvis: per jaar	€ 4.819,--

Folder:

Drukkosten	€ 500,--
------------	----------

Biblioservicebus/ Stichting Openbare Bibliotheek:

De kosten van de biblioservicebus worden vanaf 2008 niet meer apart vermeld in de gemeentebegroting maar apart vermeld in de begroting van de bibliotheek. Het subsidiebedrag aan de bibliotheek wordt aangepast aan de VZG-norm, m.u.v. de loonkosten die stijgen volgens de betreffende CAO.

Adviesraden:

Het subsidiebudget voor de adviesraden wordt aangepast aan de VZG-norm.

Prestatieveld 4: het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers

Wat kost het ons nu

Begroting 2007

Breedtesport Verenigingsondersteuning € 14.749,-- (valt onder het totaalbudget Breedtesport, reeds genoemd onder prestatieveld 1)
Subsidies muziek- en zangverenigingen, jeugdsubsidies, subsidie Stichting Welzijn en Zorgverlening aan ouderen, subsidie SMWO / overig jeugdwerk, reeds genoemd onder prestatieveld 1.

Wat gaat het ons kosten

Verenigingsondersteuning: cursusaanbod SportZeeland inkopen: zie prestatieveld 1
Kosten steunpunt: zie prestatieveld 3

Prestatieveld 5: het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem

Wat kost het ons nu

Begroting 2007

Subsidie Algemeen maatschappelijk werk	€ 188.645,--
Subsidies overig maatschappelijk werk (o.a. Humanitas en Slachtofferhulp)	€ 8.235,--
Subsidies gehandicaptenbeleid	€ 395,--
Subsidies ouderenwerk	€ 460,--

Wat gaat het ons kosten

Sport:

Volwassenen-ouderensport:: zie prestatieveld 1

Subsidies:

De subsidiebedragen worden aangepast aan de VZG-norm. Na de herziening van het subsidiebeleid zullen de bedragen mogelijk afwijken van de huidige bedragen.

Opplussen:

Ca. € 30.000,--, te betrekken uit de post woonvoorzieningen Wmo. De mogelijkheid om hier voor een subsidieverzoek in te dienen bij de Provincie wordt onderzocht.

Prestatieveld 6: het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer

Wat kost het ons nu

Betalingen door Samenwerkingsverband Welzijnszorg Oosterschelderegio ten behoeve van de Wmo in 2007:

Indiceringen	€ 21.006,--
Hulpmiddelen	€ 120.136,--
Regiotaxi	€ 86.864,--
Aankoop trapliften	€ 36.748,--
HH	€ 898.483,--
Totaal	€ 1.163.237,--

Begroting 2007

Huishoudelijke hulp	€ 859.363,--
Bijdrage samenwerkingsverband huishoudelijke hulp	€ 5.000,--
Vervoersvoorzieningen gehandicapten, incl. indiceringskosten	€ 319.500,--
Bijdrage samenwerkingsverband vervoersvoorzieningen gehandicapten	€ 12.950,--
Woonvoorzieningen gehandicapten	€ 147.000,--

Wat gaat het ons kosten

De verhouding Huishoudelijk Hulp 1 Huishoudelijke Hulp 2 was begin 2007 16 % - 84 %. Dit heeft zich ontwikkeld tot 48 % - 52 % aan het einde van 2007. Het aantal indicaties HH1 neemt dus toe t.o.v. het aantal indicaties HH2. Er dient rekening gehouden te worden met een uiteindelijke verhouding van 80 % - 20 %. Deze uiteindelijke verhouding is nu nog niet bereikt door het instellen van de overgangsregeling.

Mede door de extra kosten overgangsregeling wordt het begrote bedrag huishoudelijke hulp overschreden. De overgangsregeling blijft gedurende 2008 bestaan. Met de nieuwe aanbesteding van de Huishoudelijke Hulp worden mogelijk de tarieven voor HH1 en HH2 herzien, waardoor de overgangsregeling niet meer nodig is. Er dient de komende jaren rekening te worden gehouden met verder stijgende kosten.

Prestatieveld 7, 8 en 9: maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en huiselijk geweld; het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen; het bevorderen van verslavingsbeleid

Wat kost het ons nu

Begroting 2007

Bijdrage verslavingszorg inclusief preventiebeleid	€ 3.800,--
Bijdrage sociaal pension	€ 1.000,--
Bijdrage woonherkansenproject	€ 4.200,--

Een aantal bestaande subsidieregelingen waarvan de activiteiten passen binnen de prestatievelden van de Wmo, worden overgedragen naar de gemeenten. Dit zijn gelden die voorheen naar het Zorgkantoor gingen en nu beschikbaar komen via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Dit betekent overigens geen verplichting voor de gemeenten om bepaalde taken uit te voeren. Het gaat om de volgende regelingen:

Onttrokken uit het budget Awbz

OGGZ (openbare geestelijke gezondheidszorg); gelden gaan naar centrumgemeente Vlissingen (€ 965.000,--)	
CPGGZ (collectieve preventie geestelijke gezondheidszorg)	€ 5.850,--

Onttrokken uit het budget subsidieregelingen Zorgkantoor

CVTM (coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg)	€ 7.297,--
VTA (vorming, training en advies)	€ 948,--
ZVP (zorgvernieuwingsprojecten GGZ); gelden gaan naar vestiginggemeenten Middelburg (€ 120.015) en Terneuzen (€ 16.793)	

Wat gaat het ons kosten

Samen met de Oosterscheldegemeenten zal een basispakket CPGGZ worden ingekocht bij Emergis. Subsidiering van Palazzoli-huis Goes zal € 658,-- per jaar kosten.

De bijdrage van Kapelle t.b.v. het instandhouden van het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Zeeland, gebaseerd op 12.000 inwoners, zal € 1.239,-- per jaar bedragen.

Bijlage 1: Inventarisatie bestaand beleid

	Prestatieveld 1: het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten	Prestatieveld 2: op preventie gerichte ondersteuning bieden aan jongeren met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden	Prestatieveld 3: het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning	Prestatieveld 4: het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers	Prestatieveld 5: het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem (collectieve voorzieningen)	Prestatieveld 6: het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer (individuele voorzieningen)	Prestatieveld 7, 8 en 9: maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en huiselijk geweld; het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen; het bevorderen van verslavingsbeleid
Bestaand beleid/nota's	Ouderennota Sportnota Breedtesport Subsidieverordening Cultuurnota	Jeugdnota Regionale Gezondheidsnota	Ouderennota (ouderenadviseurs) Verordeningen adviesraden	Breedtesport (verenigingsondersteuning)	Ouderennota Breedtesport (GALM)	Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Besluit maatschappelijke ondersteuning Beleidsregels	Regionale Gezondheidsnota

Onderwerpen	Sport Cultuur Accommodatie- beleid	Preventieve ac- tiviteiten jonge- ren	Wmo-loket/ steunpunten	Vrijwilligersbe- leid Respijtzorg	Klussendienst Opplussen wo- ningen Schuldhelpver- lening Sociale active- ring	"Wvg- voorzieningen" Hulp bij het Huishouden Maalijdverstrek- king Alarmering	Opvang Huiselijk Ge- weld OGGZ Verslavingspre- ventie
Adviesraden	Wmo-raad Sportraad Cultuurraad (Seniorenraad)	Wmo-raad	Alle	Wmo-raad Sportraad Cultuurraad	Wmo-raad Cliëntenraad WWB (Cliëntenraad gehandicaptent- beleid) (Seniorenraad)	Wmo-raad (Cliëntenraad gehandicaptent- beleid) (Seniorenraad)	Wmo-raad
Betrokken orga- nismen	SOK (SWZO) SMWO Dorpsraden, Rode Kruis, ker- ken, ouderen- bonden etc. Sportverenigin- gen Muziekverenig- ingen	Consultatieteam Kapelle GGD Allévo Bureau Jeugd- zorg SMWO Kinderopvang de Bevelanden Scholen RPCZ Stichting Voor- kom	SMWO Klaverblad MEE Bibliotheek	SMWO Steunpunt Zorg- vrijwilligers	SMWO Klaverblad MEE RWS SOK (SWO) SOK (SWZO) Steunpunt Zorg- vrijwilligers	CIZ/SAP Thuiszorginstan- ties SOK (maaltijd- voorziening en alarmering)	Stichting Voor- kom Stichting in de Vrijheid/De Toevlucht Emergis Steunpunt Hui- selijk Geweld

Bijlage 2: Uitgangspunten Startnotitie

De uitgangspunten gebaseerd op de Startnotitie Wmo, 19 september 2006:

- Ten aanzien van de invulling van het begrip maatschappelijke ondersteuning en de gemeentelijke regierol gaat de gemeenteraad uit van de navolgende algemene uitgangspunten.
 1. Ouderen en mensen met een beperking zo lang mogelijk zelfstandig en in de eigen leefomgeving laten functioneren.
 2. De eigen verantwoordelijkheid en zelfstandigheid van burgers voor gezondheid en welbevinden zoveel mogelijk behouden.
 3. Zorgdragen voor een goede overgang van Awbz naar Wmo; gebruiker mag er in beginsel niet op achteruit gaan.
 4. Zorgdragen voor een goed, betaalbaar en samenhangend aanbod van voorzieningen op het gebied van wonen, zorg en welzijn.
 5. Zorgdragen voor laagdrempelige toegankelijkheid van de voorzieningen, zo weinig mogelijk bureaucratische regels en deregulering.
 6. Waarborgen van behoud van identiteit van zorgaanbieders en bieden van keuzemogelijkheid aan burgers voor zorgaanbod dat aansluit bij eigen identiteit.
 7. Keuze tussen individuele of collectieve voorzieningen op basis van indicatiestelling.¹
 8. Bij vaststellen van een eigenbijdrageregeling invulling geven aan het draagkrachtbeginsel.
 9. Primaat bij private uitvoering van te verstrekken voorzieningen.
 10. Stimuleren van concurrentie en marktwerking.
- De raad is van mening dat prioriteit dient te worden gegeven aan de nieuwe verplichtingen. De ontwikkeling van het zorgniveau en de zorgomvang dient er echter niet onder te lijden. Zodra mogelijk dient een plan van aanpak te worden opgesteld om tot herijking van het beleid op het gebied van wonen, zorg en welzijn te komen. In 2007 dient te worden gestart met een inventarisatie van de beleidsonderwerpen ten aanzien waarvan herijking van beleid noodzakelijk en wenselijk is.
- Uitgangspunt voor de raad is: lokaal wat lokaal kan en samenwerken wanneer er sprake is van een aantoonbare meerwaarde. Die samenwerking kan dan verder gaan dan een regionaal niveau. Dubbel werk moet evenwel worden voorkomen. Er dient sprake te zijn van maatwerk.
- In geval van meerwaarde van regionale samenwerking stemt de raad in met een optrekken in regionaal verband bij de invulling van de Wmo-taak huishoudelijke verzorging.
- De raad is van mening dat met het invoeren van een eigenbijdrageregeling terughoudend dient te worden omgegaan, omdat de doelgroep van de voorzieningen veelal mensen zal betreffen die toch al met extra kosten te maken hebben. Het instandhouden van het voorzieningenniveau zal echter het hanteren van een eigen bijdrage noodzakelijk maken; voor bepaalde voorzieningen die straks overgaan naar de gemeente wordt nu

¹ Keuze tussen individuele of collectieve voorzieningen op basis van indicatiestelling geldt alleen als er keuzemogelijkheid bestaat. In het geval dat er slechts één aanbieder is, zoals bijvoorbeeld het geval is voor trapliften (individuele voorziening) maar ook voor het openbaar vervoer (collectieve voorziening) bestaan er geen alternatieven om uit te kiezen.

ook al een eigen bijdrage gevraagd. Wel dient bij het vaststellen van een eigen bijdrage rekening te worden gehouden met draagkracht (inkomensafhankelijk).

- Uit een oogpunt van uniformiteit wordt gekozen voor een invoering van een eigenbijdrageregeling voor alle Wmo-onderdelen. Wel dienen de voor de verschillende onderdelen te hanteren eigen bijdragen in verhouding tot elkaar te staan. Ook dient rekening te worden gehouden met cumulatie van eigen bijdragen in relatie tot draagkracht.
- Investeren in de ondersteuningstructuur van vrijwilligerswerk en mantelzorg is van groot belang. De gemeente zal moeten onderzoeken op welke wijze die ondersteuning gestalte moet worden gegeven en welke instrumenten daarbij zouden kunnen worden toegepast (faciliteren deskundigheidsbevordering, mantelzorgpremie, overlegvormen etc.).
- Het is wenselijk om de mogelijkheid van een Wmo-loket, ingebed in de balie Burgerservice te onderzoeken. Belangrijk zijn een goede voorlichting en doorverwijzing, duidelijke communicatieregels en een vlotte afwerking van de zorgvraag. De functie van het loket dient zich niet te beperken tot de gemeentelijke dienstverlening, maar gericht te zijn op het brede terrein van wonen, zorg en welzijn. Als een eigen loket om bepaalde redenen niet haalbaar is, kan een centrale Wmo-balie, centraal gelegen op de Bevelanden, een goede optie zijn.
- Voor de invulling van de participatie gaan de gedachten van de raad uit naar een lokaal adviesplatform, naast de bestaande adviescommissies. Het platform kan onder andere bestaan uit vertegenwoordigers van de diverse raden en organisaties. De verantwoordelijkheid voor de voeding en terugkoppeling van het platform ligt bij de leden van het platform. Bij de ontwikkeling van het Wmo-beleid kunnen ook deskundigen uit de diverse geledingen van de samenleving worden betrokken.
- Uitgangspunt is de besteding van de middelen die van rijkswege voor de uitvoering van de Wmo beschikbaar worden gesteld. Indien een sociale uitvoering van de wet dit vergt, wordt de bereidheid uitgesproken om extra eigen middelen beschikbaar te stellen. Het is echter op dit moment nog te vroeg om al concrete bedragen te noemen c.q. financiële verplichtingen aan te gaan.
- De gemeente gaat tijd en geld investeren in het ontwikkelen van een samenhangend beleid op het gebied van wonen, zorg en welzijn. Hieraan wordt invulling gegeven in het in 2007 op te stellen meerjarenplan maatschappelijke ondersteuning 2008-2011. De financiële en organisatorische consequenties zullen daarbij ook aan de orde moeten komen.

Bijlage 3: Acties per prestatieveld

	2008	2009	2010	2011
Prestatieveld 1: het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten	<p>Voorstel continuering activiteiten Breedtesport.</p> <p>Herhuisvesting verenigingen i.v.m. pand Bruelisstraat.</p> <p>Herziening subsidiebeleid.</p> <p>Pilot Schore: behoeftenonderzoek.</p> <p>Onderzoek toegankelijkheid accommodaties voor mensen met een beperking.</p>	<p>Uitvoering sportkennismakingsactiviteiten en pleintjesactiviteiten. Aanbieden cursussen / clinics.</p> <p>Uitvoering nieuwe subsidieverordening.</p> <p>Pilot Schore: Uitvoering plan Schore.</p> <p>Onderzoek toegankelijkheid sportverenigingen voor mensen met een beperking.</p>	<p>Uitvoering sportkennismakingsactiviteiten en pleintjesactiviteiten. Aanbieden cursussen / clinics.</p> <p>Uitvoering nieuwe subsidieverordening</p>	<p>Uitvoering sportkennismakingsactiviteiten en pleintjesactiviteiten. Aanbieden cursussen / clinics.</p> <p>Uitvoering nieuwe subsidieverordening</p>
Prestatieveld 2: op preventie gerichte ondersteuning bieden aan jongeren met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden	<p>Uitvoering jeugdnota</p> <p>Uitvoering gezondheidsnota</p> <p>Opstellen nieuwe gezondheidsnota (en mogelijk gecombineerde Onderwijsjeugdnota)</p>	<p>Uitvoering nieuwe gezondheidsnota</p> <p>(Uitvoering Onderwijsjeugdnota)</p>	<p>Uitvoering nieuwe gezondheidsnota</p> <p>(Uitvoering Onderwijsjeugdnota)</p>	<p>Uitvoering nieuwe gezondheidsnota</p> <p>(Uitvoering Onderwijsjeugdnota)</p>
Prestatieveld 3: het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning	<p>Overleggen met de verschillende Wmo-spelers</p> <p>Ontwikkelen Wmo-steunpunt</p>	<p>Continuering cursussen Breedtesport</p> <p>Vrijwilligersvacaturebank vraag + aanbod bij steun-</p>	<p>Continuering cursussen Breedtesport</p> <p>Vrijwilligersvacaturebank vraag + aanbod bij steun-</p>	<p>Continuering cursussen Breedtesport</p> <p>Vrijwilligersvacaturebank vraag + aanbod bij steun-</p>

	Ontwikkelen folder tege- moetkomingsregelingen	punt	punt	punt
Prestatieveld 4: het onder- steunen van mantelzorgers en vrijwilligers	Verenigingsenquête sport- verenigingen “Campagne” bekendheid mantelzorgers	Verenigingsenquête vere- nigingen welzijnsgebied en vrijwilligersorganisaties Continuering cursussen Breedtesport Vrijwilligersvacaturebank vraag + aanbod bij steun- punt Mantelzorgondersteuning via het steunpunt Pilot senioren en vrijwilli- gerswerk	Continuering cursussen Breedtesport Vrijwilligersvacaturebank vraag + aanbod bij steun- punt Mantelzorgondersteuning via het steunpunt	Continuering cursussen Breedtesport Vrijwilligersvacaturebank vraag + aanbod bij steun- punt Mantelzorgondersteuning via het steunpunt
Prestatieveld 5: het bevor- deren van de deelname aan het maatschappelijke ver- keer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch pro- bleem en van mensen met een psychosociaal pro- bleem (collectieve voorzieningen)	Opplussen woningen van oudere eigenaar-bewoners Continuering GALM- groepen	Opplussen woningen van oudere eigenaar-bewoners Continuering GALM- groepen	Continuering GALM- groepen	Continuering GALM- groepen

<p>Prestatieveld 6: het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer (individuele voorzieningen)</p>	<p>Uitvoering Verordening Voorzieningen maatschappelijke ondersteuning, Besluit maatschappelijke ondersteuning en Beleidsregels Wet maatschappelijke ondersteuning</p>	<p>Uitvoering Verordening Voorzieningen maatschappelijke ondersteuning, Besluit maatschappelijke ondersteuning en Beleidsregels Wet maatschappelijke ondersteuning</p>	<p>Uitvoering Verordening Voorzieningen maatschappelijke ondersteuning, Besluit maatschappelijke ondersteuning en Beleidsregels Wet maatschappelijke ondersteuning</p>	<p>Uitvoering Verordening Voorzieningen maatschappelijke ondersteuning, Besluit maatschappelijke ondersteuning en Beleidsregels Wet maatschappelijke ondersteuning</p>
<p>Prestatieveld 7, 8 en 9: maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en huiselijk geweld; het bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, met uitzondering van het bieden van psychosociale hulp bij rampen; het bevorderen van verslavingsbeleid</p>	<p>Opstellen nieuwe gezondheidsnota Gezamenlijke inzet middelen CPGGZ Oosterschelddegemeenten Instandhouden Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Zeeland</p>	<p>Uitvoering nieuwe gezondheidsnota Gezamenlijke inzet middelen CPGGZ Oosterschelddegemeenten Instandhouden Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Zeeland</p>	<p>Uitvoering nieuwe gezondheidsnota Gezamenlijke inzet middelen CPGGZ Oosterschelddegemeenten Instandhouden Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Zeeland</p>	<p>Uitvoering nieuwe gezondheidsnota Gezamenlijke inzet middelen CPGGZ Oosterschelddegemeenten Instandhouden Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld Zeeland</p>

We zien hier dat het aantal nieuwe beleidsvoornemens gedurende de jaren steeds minder wordt. Echter, het beleid dat in 2008 en 2009 wordt ingezet, wordt gedurende de jaren daarna uitgevoerd, gemonitord en wanneer nodig aangepast.